

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Har vi kompetensen som krävs?

En kvantitativ studie om socionomers utbildning och kompetens för att förebygga ungdomsbrottslighet

Clara Karlberg & Kajsa Vermandis

Kandidatuppsats SOPB63

Hösttermin 2023

Handledare: Henriette Frees Esholdt

Abstract

Authors: Clara Karlberg and Kajsa Vermandis

Title: Do we have the competence that it takes? A quantitative study on social workers' education and competence in preventing juvenile delinquency.

Supervisor: Henriette Frees Esholdt

Assessor: Malin Arvidson

The ongoing debate on the reform of the Swedish social work education, proposing juvenile delinquency as a mandatory course, raises concerns about the adequacy of current education and competence among professional social workers in effectively addressing this specific form of criminality. The contemporary debate, involving academics and policymakers, overlooks the perspectives and experiences of practicing social workers, creating a knowledge gap in understanding the practical challenges associated with youth crime intervention. This study aims to map and investigate the competence of professional social workers in Sweden and their educational needs in preventive work against youth crime. Employing a quantitative method and survey, we have analyzed the prevalence of educational levels, educational needs, and the perceived significance of social workers' education in the context of preventive efforts against juvenile delinquency. Additionally, we have explored potential correlations between the level of competence, professional experience, and the utilization of preventive interventions, as well as the preparedness to address risk behaviors that may lead to youth delinquency. The study identified a link between social workers' competence and the utilization of preventive interventions, with longer professional experience correlating to increased intervention use. However, no significant correlation was found between additional education and intervention utilization. Additionally, there was an indication of a relationship between competence and preparedness to address risk behaviors, where higher educational levels and more professional experience were associated with increased preparedness. While the study contributes by examining professionals' perspectives on competence and education, its findings are specific to the studied group and not generalizable. Despite certain observed patterns, the study highlights limitations and underscores the necessity for further research with more extensive and representative samples.

Keywords: *competence, education, preventive social work, youth crime, juvenile delinquency*

Förord

Att utforska ämnet ungdomsbrottslighet inom ramen för socionomprogrammet har varit en dubbelriktad resa, både utmanande och givande. Utmaningen har legat i att fylla kunskapsluckan och förstå de komplexa faktorer som påverkar socionomers kompetens och arbete mot ungdomsbrottslighet. Samtidigt har det varit en givande möjlighet att bidra till kunskapsområdet.

Ett stort tack riktas till alla som deltog i vår enkätundersökning. Er tid och de intressanta svar ni delade med er har varit ovärderliga och har berikat vår studie.

Vi vill uttrycka vår tacksamhet till vår handledare Henriette Frees Esholdt och vår lärare Lisa Wallander. Er handledning och vägledning har varit av stor betydelse för vår kunskapsutveckling och de insikter vi har fått genom er har varit mycket lärorika under arbetsprocessen.

Slutligen vill vi tacka varandra för det givande samarbetet under denna uppsats. Vårt gemensamma engagemang och ansträngning har varit nyckeln till ett lärorikt och roligt projekt.

Clara Karlberg och Kajsa Vermandis

Lund, januari 2024.

Innehållsförteckning

---

1. INLEDNING	1
1.1 PROBLEMFÖRMULERING	1
1.2 SYFTE & FRÅGESTÄLLNING	2
1.3 DISPOSITION	2
1.4 ARBETSFÖRDELNING	3
2. KUNSKAPSLÄGE	4
2.1 FÖREBYGGANDE ARBETE MOT UNGDOMSBROTTLIGHET I SVERIGE	4
2.2 TIDIGARE FORSKNING	6
2.2.1 <i>Utbildning och kompetens</i>	7
2.2.2 <i>Sammanfattning av tidigare forskning</i>	10
3. TEORETISKT PERSPEKTIV	12
3.1 TEORETISK OCH PRAKTISK KUNSKAP ENLIGT ERAUT	12
3.2 RAMVERKSFÖRLÄNGNING: TEORETISK, FAKTA- OCH PRAKTISK KUNSKAP ENLIGT TREVITHICK13	13
4. METOD	15
4.1 VAL AV METOD: ENKÄTUNDERSÖKNING	15
4.2 URVAL OCH UNDERSÖKNINGSPOPULATION	15
4.3 ENKÄTKONSTRUKTION	16
4.3.1 <i>Operationalisering</i>	16
4.3.2 <i>Diskussion kring variabler</i>	17
4.3.3 <i>Internt bortfall</i>	20
4.4 DATAINSAMLING	20
4.5 SVARSPROCENT OCH BORTFALLSANALYS	22
4.6 RESPONDENTERNAS BAKGRUNDSUPPGIFTER	23
4.7 STATISTISKA ANALYSER	24
4.8 METODENS TILLFÖRLITLIGHET	25
4.9 ETISKA ÖVERVÄGANDEN	27
5. RESULTAT OCH ANALYS	29
5.1 KARTLÄGGNING AV UTBILDNINGSNIVÅ, BEHOV AV UTBILDNING OCH UPPLEVD BETYDELSE AV UTBILDNING	29
5.1.1 <i>Grundutbildning och vidareutbildning</i>	29
5.1.2 <i>Behov av utbildning för förebyggande arbete mot ungdomsbrottlighet</i>	30
5.2 SAMBAND MELLAN UTBILDNINGSNIVÅ, YRKESERFARENHET OCH ANVÄNDNING AV FÖREBYGGANDE INSATSER	31
5.2.1 <i>Använder insatser för att förebygga ungdomsbrottlighet och vidareutbildning</i>	32
5.2.2 <i>Använder insatser för att förebygga ungdomsbrottlighet och yrkeserfarenhet</i>	32
5.3 SAMBAND MELLAN UTBILDNINGSNIVÅ, YRKESERFARENHET OCH FÖRBEREDELSE ATT HANTERA RISKBETEENDEN	33
5.3.1 <i>Förberedd att hantera riskbeteende och vidareutbildning</i>	33
5.3.2 <i>Förberedd att hantera riskbeteende och yrkeserfarenhet</i>	34
5.3.3 <i>Förberedd att hantera riskbeteende och kompetensgrupper</i>	35
5.4 SAMMANFATTNING AV RESULTAT	37
6. DISKUSSION	38
6.1 UTBILDNINGSNIVÅ, BEHOV AV UTBILDNING OCH UPPLEVD BETYDELSE AV UTBILDNING	38
6.2 SAMBAND MELLAN NIVÅN AV KOMPETENS, YRKESERFARENHET OCH ANVÄNDNING AV INSATSER I DET FÖREBYGGANDE ARBETET MOT UNGDOMSBROTTLIGHET	40

6.3 SAMBAND MELLAN NIVÅN AV KOMPETENS, YRKESERFARENHET OCH FÖRBEREDELSE FÖR ATT HANTERA RISKBETEENDEN	42
7. SLUTSATS	45
8. REFERENSER	47
9. BILAGOR	50
9.1 BILAGA 1: INFORMATIONSBREV	50
9.2 BILAGA 2: ENKÄTUNDERSÖKNING	51

1. Inledning

1.1 Problemformulering

Ungdomsbrottslighet definieras som avvikande beteende och brottslig verksamhet utförd av ungdomar i åldern 11-20 år och är idag ett av de mest betydande samhällsproblemen i Sverige (Estrada, Flyghed & Nilsson, 2022). Detta problem synliggörs genom den ökande trend av barn och unga som direkt involveras i grova brott genom gängkriminalitet. Samtidigt ökar oron i dagens samhälle för att allt yngre generationer dras in i brottslighet samt rekryteras till kriminella nätverk (Aftonbladet, 2020; BRÅ, 2023; Estrada, Flyghed & Nilsson, 2022). Trots att politiker och akademiker har gett sina perspektiv på problematiken, saknas röster från de yrkesverksamma socionomerna som dagligen arbetar med detta ämnesområde.

I en pågående debatt kring reformen av socionomutbildningen, har ungdomsbrottslighet föreslagits som ett obligatoriskt utbildningsmoment (Regeringen, 2022; Regeringen, 2023). Genom debatten har frågor om huruvida den nuvarande utbildningen och kompetensen hos yrkesverksamma socionomer är tillräcklig för att effektivt hantera denna specifika form av brottslighet uppstått.

Socionomutbildningen, som är en akademisk professionsutbildning, är inriktad mot socialt arbete och syftar till att förse studenterna med en djupgående förståelse för sociala problem samt den lagstiftning som är relevant för yrkesutövningen. Utbildningen betonar även beteendets komplexitet i sociala sammanhang, med fokus på samspel mellan individ och omgivning över hela livsloppet. Enligt riktlinjerna från socialhögskolan bör utbildningen anpassas till dessa krav (Lunds universitet, 2023).

Trots detta har kritik framkommit från vissa håll, däribland professorer i socialt arbete som hävdar att den nuvarande socionomutbildningen redan är välstrukturerad och att detaljstyrning riskerar att snedvrider prioriteringar (Granestrand, 2023). Denna oro förstärks av påståenden om att ämnen som ungdomsbrottslighet riskerar att överskugga andra viktiga sociala problem som behandlas i utbildningen, såsom arbetsmöjligheter, samhällsintegration och fattigdom (Wellergård, 2023). Michael Tärnfalk forskare och tillsatt som utredare över tillsynen av socionomprogrammet ifrågasätter i synnerhet om socionomutbildningen har hållit jämna steg med samhällsutvecklingen och hävdar att en generalistutbildning inte längre är tillräcklig. Han menar att bristen på specifik kunskap om hur ungdomsbrottslingar tänker och bör

bemötas gör det svårt för socionomer att hantera denna särskilda problematik, vilket i sin tur leder till undvikande av de mest utmanande arbetsuppgifterna (Granestrand, 2023).

Denna pågående debatt mellan akademiker och politiker (Johansson, 2023) skapar en kunskapslucka i vilken de praktiserande socionomernas perspektiv och erfarenheter sällan beaktas. Mot denna bakgrund syftar vår undersökning till att utforska hur yrkesverksamma socionomer som möter ungdomsbrottslighet i sitt arbete bedömer sin nuvarande kompetens, tillskriver betydelse av sin utbildning samt behovet av utbildning. Målet är att belysa socionomers syn på deras kompetens och utbildning i relation till att bedriva förebyggande arbete inom ramen för ungdomsbrottslighet, och därmed bidra till den pågående diskussionen om reformen av socionomutbildningen.

1.2 Syfte & frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka och kartlägga kompetensen hos yrkesverksamma socionomer, deras utbildningsbehov och upplevd betydelse av utbildningsnivå i syfte att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. För att uppnå detta övergripande syfte kommer vi konkret att undersöka följande frågeställningar:

1. Hur ser förekomsten ut av utbildningsnivå, behov av utbildning och upplevd betydelse av utbildning för förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet bland socionomer?
2. Finns det ett samband mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet och socionomers användning av insatser i det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet?
3. Finns det ett samband mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet och grad av förberedelse att hantera riskbeteenden som kan leda till ungdomsbrottslighet?

1.3 Disposition

Inledningsvis kommer vi att presentera tidigare forskning och redogöra för vårt urval från kunskapsläget. Vi fördjupar oss särskilt i de områden som rör det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet samt utbildning och kompetens.

I efterföljande avsnitt utforskar vi det teoretiska perspektiv som är relevant för vår studie. Vi diskuterar begreppen teoretisk och praktisk kunskap. Därefter går vi in på metodavsnittet i

vilket vi förklarar våra metodologiska överväganden. Vi beskriver bland annat vår datainsamlingsprocess och urval, samt adresserar studiens bortfall, statistiska analyser och metodens tillförlitlighet.

Efter metodavsnittet redovisar vi resultaten och presenterar genomförda univariata och bivariata analyser i syfte att besvara våra frågeställningar. I avsnittets diskussion summerar vi av våra resultat och jämför dem med tidigare forskning samt reflekterar över relationen mellan resultaten och teorin samt metodologin. Slutligen presenteras studiens slutsatser och lyfter vi fram implikationer för framtida forskning.

1.4 Arbetsfördelning

Vår ambition under arbetets gång har varit en jämlik arbetsfördelning. Vi har båda haft huvudsakligt ansvar för uppsatsens delar, där vi tillsammans har läst, diskuterat och skrivit. Enkätfrågorna och informationsbrevet har vi skrivit gemensamt. Vi har var för sig sökt efter relevant statistik, artiklar och litteratur, där vi sedan diskuterat vad som varit av mest relevans för uppsatsen.

Med det sagt är det svårt att urskilja exakt vem som har gjort vad och skrivit vilket avsnitt då vi båda diskuterat, skrivit och redigerat alla delar i texten flera gånger. Under arbetet har vi haft en kontinuerlig diskussion och resonerat om innehåll och text. Sammantaget har vi lagt lika mycket tid och arbetsinsats på uppsatsen.

2. Kunskapsläge

Vi kommer inleda avsnittet med en övergripande introduktion till nuvarande kunskapsläge, om förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Därefter kommer en redogörelse för sökvägar och hur urvalet av artiklar har genomförts. Efter det presenteras tidigare forskning med fokus på utbildning och kompetens. Slutligen sammanfattas forskningsfältet.

2.1 Förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet i Sverige

I vår uppsats definierar vi det förebyggande arbetet utifrån en rapport från BRÅ (2023), där det definieras som professionellas insatser i ett tidigt stadium som förhindrar och påverkar individer att inte hamna i brottslighet. BRÅ (2023) presenterar statistik mellan åren 2012 – 2022 över en ökning av misstankar om vapenbrott, narkotikaöverlåtelse, utpressning och bedrägerier bland icke-straffmyndiga barn och unga under 18 år. Rapporten poängterar att trots att ungdomsbrottsligheten i Sverige generellt sett har minskat, syns en ökning av allvarliga brott inom vissa kategorier. Framför allt noterar rapporten att unga personer under 21 år stod för hälften av samtliga mordmisstankar under året 2022. Rapporten betonar även att den kriminella nätverksbrottsligheten är svårutredd och sällan resulterar i lagföring, vilket kan leda till att dess omfattning underskattas (BRÅ, 2023).

Socialtjänsten har en central roll i att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. När ett barn i tidig ålder uppvisar ett normbrytande beteende visar forskningen att en ökad risk att detta beteende fortsätter över tid (Socialstyrelsen, 2020a). Normbrytande beteende syftar till destruktiva handlingar utförda av barn och unga, vilka innebär överträdelser mot samhällets normer och regler, samt brottsliga och kriminella handlingar (Socialstyrelsen, 2020c). Socialstyrelsen (2020a) anser att det är viktigt att identifiera och erbjuda stöd till barnen och deras föräldrar, för att problemen inte ska växa sig stora och riskera att bli varaktiga. Även om mycket av ovanstående görs så finns det behov av ytterligare åtgärder med anledning av att utveckla samt stärka arbetet med barn och unga som riskerar eller begår brott (Socialstyrelsen, 2020a).

För att förebygga ungdomsbrottslighet krävs enligt Socialstyrelsen (2021) ett långsiktigt förebyggande arbete av flera samhällsaktörer. I nuläget är det svårt att styra resurserna mot sådana tidiga stödinsatser, trots att såväl skola som förskola ofta har möjlighet att identifiera barn med destruktiva beteenden, med högre risk att barnen senare hamnar i

ungdomsbrottslighet. Socialstyrelsen (2021) har identifierat de riskfaktorer som starkast kan kopplas till att barn och unga utvecklar ett brottsligt beteende. Dessa faktorer är bland annat aggressivitet, bristande sociala färdigheter, impuls kontroll, låg socioekonomisk standard och våld i hemmet.

Socialstyrelsen har som uppdrag att utveckla en kunskapsbaserad hälso-och sjukvård samt socialtjänst, där Socialstyrelsen med hjälp av professionella och forskare definierat arbetsätt och metoder för att effektivt kunna förebygga ungdomsbrottslighet (Socialstyrelsen, 2021). Socialtjänsten behöver bättre tillgång till kunskapsbaserade insatser för barn med normbrytande beteende. En av insatserna baseras på att motivera till förändring och motverka riskfaktorer, däremot är det knappt hälften av Sveriges kommuner som erbjuder något av de familjehandlande program som Socialstyrelsen rekommenderat. Socialtjänsten behöver även mer resurser för att arbeta mer uppsökande i utsatta områden. Ett sådant arbete hade stärkt förtroendet för myndigheter och tidigt upptäcka barn och unga i riskzonen. Polisens och rättsväsendets förutsättningar behöver även stärkas, men även att samhället lyckas vända den negativa utvecklingen genom att hindra barn och unga att begå brott (Socialstyrelsen, 2021).

Det behövs flera tidiga och samordnade insatser till barn i riskzonen, där socialtjänst, skola och hälso-och sjukvården samarbetar (Socialstyrelsen, 2021). Med samverkan menas att parterna tillsammans tillför sina resurser, kunskaper och kompetenser för att minska sannolikheten för att brott ska inträffa. Arbetet behöver kunskapsbaseras för att den brottsförebyggande samverkan ska bli effektiv (BRÅ, 2023). De olika myndigheterna har olika ansvar och roller, där socialnämndens insatser utgår från stöd och skydd för barnet eller den unge. De rättsvårdande myndigheterna ansvarar för det som är kring själva brottet. När barn och unga begår brott så har de ofta ett behov av stöd för att föras tillbaka till ett socialt fungerande liv, där det inte finns en fortsatt kriminalitet. De som enligt lag kan tillgodose de behoven är socialtjänsten. Av den anledning är även påföljdssystemet för unga lagöverträdare socialtjänstens huvudansvar, där ett bra samarbete mellan myndigheter kan leda till en tydlighet för barnet eller den unge (Socialstyrelsen, 2020b). Socialtjänstens roll i det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet finns inom det *socialpreventiva området*, vilket är allt från insatser i skolan till insatser mot enskilda barn och unga som är i riskzonen att begå eller har begått brott. Det socialpreventiva området går att dela in i tre kategorier, *Universell prevention, Selektiv prevention och Indikerad prevention*. Universell prevention är generella insatser för att främja och är inte inriktat på en speciell riskgrupp, exempelvis information till allmänheten. Selektiv prevention är insatser riktade till barn och unga som är i

riskzonen för en kriminell utveckling. Indikerad prevention är insatser riktade till personer som redan uppvisat tecken på kriminellt beteende. Insatserna är i många fall riktade till att förebygga fortsatt kriminalitet. Socialtjänsten arbetar mest på de selektiva och indikerade nivåerna, då de arbetar uppsökande och förebyggande (selektiv nivå). Socialtjänsten hanterar även orosanmälningar, utreder och bedömer biståndsbehovet (indikerad nivå) (Socialstyrelsen, 2020c).

Henrik Tham (2022) lägger fram kritik gentemot idén att tidigare behandlingsinsatser är effektiva. Tham (2022) menar på att tidigare studier som undersöker effekterna av dessa insatser visar blygsamma resultat i flera metaanalyser. Tidigare forskning indikerar att förebyggande åtgärder i ett tidigt skede har haft en moderat effekt på att hindra unga i riskzon från att utveckla en kriminell karriär eller begå våldsbrott. Trots att studierna redovisar en viss gynnsam effekt, saknas utvärdering över längre tid, vilket möjligtvis har vilselett rapporteringen, och därmed har tidiga förebyggande insatser inte nödvändigtvis visat sig vara effektiva för alla unga i riskzonen. Henrik Tham (2022) menar att det finns brister i studierna såsom att det saknas långsiktig utvärdering och att det finns en betydande svårighet med övergången från lovande studieresultat om insatser under optimala forsknings förhållanden till implementering som rutinåtgärd inom storskaliga projekt i socialtjänstens arbete. Författaren ställer sig även frågan om varför förebyggande åtgärder (som rapporterats som framgångsrika i forskning) inte får större genomslag i praktiken.

2.2 Tidigare forskning

För att hitta tidigare forskning använde vi oss huvudsakligen av databaserna LUBsearch och Google Scholar. All använd forskning i studien är peer-reviewed, vilket ger en vägledande bedömning av forskningens kvalitet. Vi använde sökord på både engelska och svenska, där vi på olika sätt kombinerade sökorden. Exempel på sökord av relevans är *socionomutbildning, utbildning, kompetens, ungdomsbrottslighet* och *förebyggande arbete*.

Det råder brist på ett klart och tydligt forskningsfält inom det specifika området vi undersöker. För att hantera detta gap har vi istället granskat olika, men närliggande, forskningsområden som är relevanta för vår studie. Den befintliga forskning vi utgår från fokuserar inte specifikt på kompetensutveckling inom förebyggande åtgärder mot ungdomsbrottslighet under eller efter socionomprogrammet, istället behandlar artiklarna utbildning och förberedelse inför arbetet som socionom, under och efter socionomutbildning.

Trots avsaknad av direkt relevanta artiklar anser vi att den funna forskningen är användbar för att tolka våra resultat. Eftersom det inte finns ett tydligt definierat forskningsfält för vårt specifika ämne understryker detta vikten av vår egen studie och ytterligare belyser den identifierade kunskapsluckan.

2.2.1 Utbildning och kompetens

Inom ramen för denna uppsats hänvisar kompetens till den professionellas handlingsförmåga och kunskap som krävs för att effektivt utföra sitt arbete. Det inkluderar förmågan att använda, identifiera och utvidga tolkningsutrymmet, handlingsutrymmet samt värderingsutrymmet i arbetet, enligt Ellström (1999). Enligt en studie genomförd av Salonen och Panican (2022) uppfyller inte högskolor och universitet kvalitetskriterierna, då ingen av skolorna har mottaglig personal och personal med socialt arbete som sitt huvudämne. Socionomutbildningens undervisande lärare uppnår för tillfället inte den kompetensprofil som förväntas på professionsutbildningar. Vid jämförelse av utvecklingen på socionomutbildningen mellan år 2008 och år 2020 har det blivit fler helårsstudenter, färre lärare och undervisningstiden har ökat (Salonen & Panican, 2022). Med anledning av att antalet socionomstudenter ökat och fortsätter öka så sker det på bekostnad av kvalitet på undervisningen. Undervisningen bedrivs i hög grad av lärare som saknar ämneskompetens på en professionsgrundad utbildning, vilket gör att socionomutbildningen riskerar att avprofessionaliseras. Utvecklingen kan beskrivas med hjälp av ett timglas, där ena änden av timglasets är en ökning av platser på utbildningen och den andra änden av timglasets är en arbetsmarknad som vill anställa det ökade antalet socionomer. I timglasets smala mitt finns lärare med ämneskompetens, vilket skapar ett tryck på lärares kompetens av undervisningen och forskningen inom socionomutbildningarna (Salonen & Panican, 2022).

Salonen och Panican (2022) menar att lärares skilda kompetens kan bidra till att utbildningen utvecklas till ett mer stratifierat utbildningsfält, där det blir en hierarki mellan högskolor och universitet med konsekvenser som blir negativa för disciplinen, brukaren och arbetsmarknaden för den nyexaminerade. En professionsutbildning förutsätter en likartad kunskapsmässig- och vetenskaplig grund som även är kopplad till en praktik där det finns en gemensam syn på yrkespraktiken, specifika kompetenser, färdigheter och förmågor. Om socionomutbildningens lärares vetenskapliga skolning, expertis och ämnes anknytning skiljer sig så finns det en risk att man utvecklar kompetens av olika relevans och kvalitet hos

nyexaminerade studenter. Socionomutbildningen behöver ett omfattande reformarbete på generell nivå för att åstadkomma konkreta förbättringar (Salonen & Panican, 2022).

En studie genomförd av Pia Tham & Deborah Lynch (2014) undersöker hur nyexaminerade och nyanställda socionomer upplever sin förberedelse inför arbetslivet via socionomprogrammet. Denna longitudinella studie fokuserar på studenter som nyligen tagit socionomexamen och deras uppfattningar kring utbildning och förberedelse för yrkespraktik. Tham och Lynch (2014) identifierar flera centrala teman i intervjuer med nyexaminerade socionomstudenter. Ett framträdande tema är studenternas önskan om ökad praktik, inklusive mer fältarbete och interaktioner med yrkesverksamma socionomer. Tham och Lynch (2014) konstaterar att en förskjutning i svensk socionomutbildning mot akademiskt fokus har skett på bekostnad av längden på praktikplaceringar. Detta överensstämmer med en bredare trend i de nordiska länderna som betonar akademiska färdigheter över praktisk erfarenhet, vilket kan vara resultat av evidensbaserad praktik och "akademiseringen" av socialt arbete (Tham & Lynch, 2014, s. 711). Studien lyfter fram utmaningarna med att hitta en balans mellan teoretiska kurser och praktiska erfarenheter i socionomutbildningen. Vikten av praktik för att utveckla kompetens och beredskap för arbetslivet betonas och jämförs med internationella studier om socionomprogrammet. Forskarna ifrågasätter om det akademiska fokuset i socionomutbildningen i Sverige och menar att balansen mellan teori och praktik har nått en obalans. Tham & Lynch (2014) menar att detta kan komma att kräva en omvärdering av praktik inom utbildningen. Forskarna föreslår att integrera teoretisk och praktisk kunskap för att bättre förbereda studenter för komplexiteten i deras profession. Tham & Lynch (2014) drar slutsatsen att nyexaminerade socionomstudenter har ett framträdande behov av ökade kopplingar till fältet och betonar önskan om ytterligare eller förlängda praktikplaceringar under socionomutbildningen. Trots upplevd personlig utveckling under utbildningen känner sig många studenter fortfarande oförberedda för att vara yrkesverksam inom socialt arbete. Forskarna förespråkar närmare samarbete mellan utbildare inom socialt arbete och arbetsgivare för att förbättra yrkesförberedelse samt handledning/stöd som ges till nya praktikanter. Forskarna betonar vikten av tidig inlärning av relationsbyggande färdigheter och en tydligare integration av praktiska erfarenheter i socionomutbildningen för att bättre rusta studenter för yrkets utmaningar.

En annan studie genomförd av Pia Tham (2007) bidrar till förståelsen av arbetsvillkoren för socialekreterare, särskilt inom den sociala barnvården. I studien definieras nya socialekreterare som de som har arbetat mindre än 2 år och de erfarna utgörs av de som har

arbetat 2 - 8 år. Genom en enkätundersökning belyser studien den krävande naturen hos arbetet med barnavårdsutredningar och pekar på bland annat att nya socionomer ofta saknar tidigare erfarenhet av socialt arbete. Detta är av särskilt intresse för vår uppsats, eftersom resultaten indikerar skillnader i kompetens mellan nyexaminerade socionomer och mer erfarna socialsekreterare. De nya socialsekreterarna anser i högre grad att de har otillräckliga kunskaper för sitt arbete jämfört med de mer erfarna kollegorna. Därtill visar studien att arbetet med barnavårdsutredningar utgör en särskild utmaning för socionomer utan tidigare erfarenhet av socialt arbete. En betydande andel av de nya socialsekreterarna svarade att de regelbundet utförde arbetsuppgifter som krävde mer erfarenhet, och endast lite över hälften ansåg sig ha tillräckliga kunskaper för att utföra sitt arbete på ett professionellt sätt.

Sammanfattningsvis antyder resultaten från Thams (2007) studie att arbete med barnavårdsutredningar kan vara ett alltför svårt arbete för nyutexaminerade socionomer utan tidigare erfarenhet av socialt arbete. Detta forskningsfynd stärker vår förståelse genom kunskap om att nya socionomer upplever lägre kompetens för att utföra sitt arbete professionellt jämfört med de mer erfarna kollegorna, vilket enligt Tham (2007) aktualiserar frågor om introduktionen till yrket och om kravet på yrkeserfarenhet. Författaren ifrågasätter Socialstyrelsens dåvarande riktlinjer som kräver minst ett års erfarenhet inom socialt arbete för att nyanställda socionomer ska få arbeta inom området barn och unga. Tham (2007) väcker frågan om ett års erfarenhet verkligen är tillräckligt vilket kan jämföras med dagens rekommendation som är 3 års erfarenhet. Tham (2007) frågar även sig om högre krav på yrkeserfarenhet kan kompletteras med en mer strukturerad inskolning för att underlätta övergången till dessa krävande arbetsuppgifter.

En studie utförd av Marcela Loredana Trancă (2016) undersöker vilka kompetenser som förväntas utvecklas hos studenter inom socialt arbete för att kunna arbeta inom området ungdomsbrottslighet. Studien visar att ungdomsbrottslighet inom socialt arbete omfattar en omfattande variation av problem, klienter, situationer, utmaningar och krav samt att det finns ett påtagligt behov för socionomer att kontinuerligt anpassa sina färdigheter och metoder till klientens behov, omständigheter och egenskaper (Trancă, 2016). Enligt studien anses det vara framgångsrikt för socionomer att praktisera inom detta område för att utveckla färdigheter och förbättra arbetsmetoder under utbildningen, vilket sedan kan vara av stor vikt för att hantera ungdomsbrottslighet (Trancă, 2016).

Trancăs (2016) studie redogör för att de professionella kompetenserna, det vill säga vad studenter kan åstadkomma med de färdigheter och beteenden som möjliggör att hantera komplexiteten i denna arbetsmiljö, spelar en betydande roll för att öka chanserna till framgång och professionalism hos framtida yrkesverksamma inom ungdomsbrottslighet. Studenter förvärvar under utbildningen funktionella kompetenser som sedan möjliggör att de kan utföra betydande uppgifter i verkliga situationer. Dessa kompetenser behöver regelbundet revideras över tid (Trancă, 2016). De kompetenser som studenter bör utveckla under sin utbildning inkluderar grundläggande begrepp inom socialt arbete, särskilt inom ungdomsbrottslighet, såsom förståelse för organisationsstruktur, kriminellt beteende och typer av ungdomsbrottslighet (Trancă, 2016). Enligt studien av Trancă (2016) framkommer det att studenterna bör också ha kunskap om lagstiftningen inom socialt arbete och ungdomsbrottslighet, samt förståelse för kommunikationsprocesser och informationsutbyte. Det är viktigt att ha kunskap som är relaterad till problem hos olika kategorier av klienter, inklusive klienternas behov, bedömning av levnadsvillkor och klientens resurser (ibid). Trancă (2016) understryker även behovet av att studenterna får en förståelse för socialarbetares etiska koder, vilket innebär värderingar, professionella och praktiska standarder, normer och principer.

Trancă (2016) drar slutsatsen att under utbildningen förväntas studenterna kunna demonstrera effektiva kommunikationsfärdigheter, förmåga att tillämpa teorier i praktiken, utvärderings- och planeringsfärdigheter såsom riskanalyser, samt förmågan att reflektera över den egna utbildningen och kontinuerligt dokumentera sitt arbete samt organisatoriska förmågor (ibid).

2.2.2 Sammanfattning av tidigare forskning

Forskningen inom både socionomutbildningen och förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet pekar på flera kritiska områden. Socionomutbildningen har brister, med ökad student-tillströmning på bekostnad av undervisningens kvalitet och bristande ämneskompetens hos lärare (Salonen & Panican, 2022). Dessutom indikerar forskningen på att det finns en obalans mellan teori och praktik i socionomutbildningen där nyexaminerade socionomstudenter önskar mer praktik för att förbereda sig inför det kommande arbetslivet (Tham & Lynch, 2014). Tham (2007) visar även att nyexaminerade socionomer saknar erfarenhet och känner sig otillräckliga vid arbete med barnavårdsutredningar, där många utför uppgifter som kräver mer erfarenhet och de anser sig sakna tillräckliga kunskaper för professionellt arbete. Därtill visar studien av Trancă (2016) att studenter bör utveckla

grundläggande begrepp inom socialt arbete, lagstiftning, kommunikationsprocesser, kunskap relaterade till problem och förståelse för etiska koder för att kunna arbeta inom området ungdomsbrottslighet.

3. Teoretiskt perspektiv

Inledningsvis har den tidigare forskningen klargjort viktiga aspekter av socionomutbildningen och kompetens, vilket har utgjort grundstommen för vår nuvarande undersökning. Dessa studier har främst fokuserat på teoretiska och praktiska inslag i nuvarande socionomutbildning och socionomers behov av mer praktisk erfarenhet, vilket sätter scenen för vår fortsatta analys. I ljuset av dessa forskningsresultat tar vår teoretiska ram vid. Detta teoriramverk handlar om teoretisk och praktisk kunskap och fördjupar förståelsen av olika kompetenser och kunskaper som krävs för ett professionellt arbete. Genom att sammanväva dessa teoretiska infallsvinklar med de tidigare forskningsresultaten strävar vi efter att finna svar till de övergripande forskningsfrågorna i denna uppsats.

3.1 Teoretisk och praktisk kunskap enligt Eraut

Inom området för socialt arbete påpekar forskning att det är utmanande att klart och tydligt definiera samt begränsa en exklusiv kunskapsbas (Trevithick, 2008). Detta gör att frågan om vad som faktiskt utgör kunskap inom socialt arbete förblir komplicerad och svårhanterlig (ibid). Det teoretiska ramverket kring *teoretisk* och *praktisk kunskap* som studien utgår från är framtaget av Michael Eraut (2004). Enligt teorin är *teoretisk* kunskap kopplat till akademisk kunskap om koncept, teorier och metodologi medan *praktisk* kunskap syftar till kunskap som är förankrad i handling, erfarenhet och den faktiska tillämpningen av teoretiska principer i verkliga situationer. Den sistnämnda inkluderar ofta kontextspecifika insikter, färdigheter och förmågan att fatta beslut i realtid (Eraut, 2004 s. 5).

Eraut (2004) gör även skillnad på *kodifierad akademisk kunskap* och *icke-kodifierad kulturell kunskap*. Kodifierad akademisk kunskap refererar till formellt strukturerad information dokumenterad och standardiserad som ofta lärs ut under utbildningar, såsom teoretiska modeller. I kontrast till detta definieras icke-kodifierad kulturell kunskap som oftast inbäddad i sociala interaktioner och överförs genom praktik och erfarenhet, inklusive normer och oskrivna regler. Enligt teorin presenterad av Eraut (2004) samverkar dessa två former av kunskap i praktiken, där människor använder både formella teorier och informell kulturell förståelse för att navigera i olika situationer.

En central utmaning som Eraut (2004) framhåller är risken för att teoretisk kunskap förlorar sin vetenskapliga grund när den tillämpas i praktiken. Eraut (2004) menar att det finns en risk för att yrkesverksamma kan förlita sig på rutinmässiga tillvägagångssätt utan att fullt ut förstå eller kritiskt utvärdera den underliggande teorin. Detta kan leda till problematiska situationer där praktiken blir ogrundad och svår att rättfärdiga, särskilt när komplexa beslut måste fattas. Enligt Eraut (2004) kan dessa hinder kringgås genom att betona behovet av kontinuerlig inläring och reflektion i arbetslivet. Eraut (2004) anser att yrkesverksamma inte bara behöver lära sig teoretisk kunskap utan också utveckla förmågan att integrera den i olika arbetsrelaterade sammanhang. För att uppnå detta krävs det stöd från utbildningsprogram och arbetsmiljöer som främjar en holistisk syn på kunskapsöverföring, där teoretisk förståelse och praktisk tillämpning ses som ömsesidigt förstärkande snarare än isolerade komponenter.

Sammanfattningsvis anser perspektivet presenterat av Eraut (2004) att förstå och kombinera både teoretisk och praktisk kunskap blir avgörande för att vara framgångsrik och effektiv, särskilt på arbetsplatser där både akademiska och kulturella dimensioner spelar en roll. Överföringsprocessens komplexa natur understryker behovet av anpassade undervisningsstrukturer och metoder som stöder denna sammanflätning av teori och praktik, redan under utbildningsprogram. Därtill understryker Eraut (2004) att detta kräver inte bara en förändring i undervisningsmetoder utan också en kulturell förändring som erkänner värdet av att integrera teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet för att främja kompetens och framgång i arbetslivet.

3.2 Ramverksförlängning: teoretisk, fakta- och praktisk kunskap enligt Trevithick

Forskaren Pamela Trevithick (2008) presenterar ett teoretiskt ramverk som förlänger tidigare ramverk (där ibland Erauts teoretiska ramverk som beskrivits ovan) och gör detta med utgångspunkt i forskarens egna praktiska erfarenhet och samtal med kollegor. Trevithick (2008) menar att ett ramverk kring kunskap inom socialt arbete behöver innefatta både teoretisk och praktisk kunskap. Författaren definierar tre kategorier av kunskap: teoretisk kunskap, faktakunskap och praktik/praktisk/personlig kunskap. Teoretisk kunskap refererar till lärande från teorier som belyser vår förståelse av människor, situationer och händelser, teorier som analyserar uppgiften och syftet med socialt arbete samt teorier med mer inriktning på praktik och som ibland används i direkt arbete. Faktakunskap inom socialt arbete kan vara av olika slag, med tyngdpunkt på lagstiftning och aktuell forskning. Praktik/praktisk/personlig

kunskap bildas enligt artikelförfattaren när den “bok-kunskap” vi har lärt omvandlas och görs relevant och användbar. Trevithick (2008) menar att dessa tre kunskaper överlappar varandra och menar att samtliga är viktiga för professionellt socialt arbete. Samtidigt argumenterar artikelförfattaren att olika typer av kunskaper har olika grad av relevans för vissa typer av arbeten, såsom att socionomutbildningen innehåller mindre fokus på repetitiv inläring av faktakunskaper jämfört med medicinutbildning.

4. Metod

Nedan kommer vi beskriva hur vi gått tillväga för att samla in samt analysera vårt empiriska material med hjälp av följande avsnitt: *Val av metod, urval, enkätkonstruktion, datainsamling, svarsprocent, bakgrundsuppgifter, statistiska analyser, tillförlitlighet och etiska övervägande.*

4.1 Val av metod: enkätundersökning

Vår studie har en kvantitativ ansats med en enkät som huvudsakligt datainsamlingsverktyg. Enligt Bryman (2018, s.61) innebär kvantitativ forskning en deduktiv strategi för att jämföra praktisk forskning med teori, där fokus ligger på teoribildning. Den kvantitativa forskningen inleds med att forskarna granskar tidigare forskning och teorier inom det relevanta området och formulerar en teoretisk problemställning. Många forskare är intresserade av att undersöka eventuella samband (Thrane, 2023).

Mot bakgrund av ovanstående valde vi en kvantitativ metod eftersom undersökningen syftar till att förstå sambandet mellan socionomutbildningen och socionomers kompetens att förebygga ungdomsbrottslighet. Forskare inom kvantitativ metod är främst intresserade av mätning (Bryman, 2018 s.215), och våra forskningsfrågor fokuserar på att mäta socionomers kompetens med ambitionen att identifiera sambandet mellan socionomutbildningen och deras förmåga att förebygga ungdomsbrottslighet. För att erhålla ett representativt stickprov och möjliggöra både kartläggning och generalisering av resultaten (Bryman, 2018 s.216) valde vi att använda en enkät som datainsamlingsmetod.

4.2 Urval och undersökningspopulation

Utgångspunkten var ett strategiskt urval utifrån syftet att få ett stickprov från populationen utbildade socionomer som har erfarenhet av att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet (Bryman, 2018 s.495). Våra urvalskriterier var att respondenterna skulle ha en socionomexamen och skulle ha arbetat i någon grad med förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Studiens vidare avgränsningar är att den undersöker socionomer i Sverige och inte inkluderar internationella aspekter. Studien ämnar inte heller att undersöka socionomstudenter som under sin studietid arbetar extra inom socialt arbete och inte har en examen eller socionomer som inte stöter på ungdomsbrottslighet i sitt arbete. Anledningen till

valet av att studera examinerade och yrkesverksamma socionomer är dels för att de har fullföljt sin utbildning och således är relevansen för uppfattning om programmets förberedelse inför arbetet med ungdomsbrottslighet högre än för de studenter som inte fullföljt sin examen, och dels att dessa socionomer har hunnit få någon grad av yrkeserfarenhet av arbetet med ungdomsbrottslighet i samband sin anställning inom socialt arbete.

Målet med ett stickprov är att få representativ information trots att stickprovet utgörs av en mycket mindre del av den totala populationen (Barmark & Djurfeldt, 2020 s.63). Vår insamlingsmetod tillåter inte kontroll över vilka som deltar i enkäten och därmed kan andra respondenter som inte tillhör undersökningspopulationen ha deltagit i undersökningen utan vår vetskap.

4.3 Enkätkonstruktion

Inledningsvis gjordes en översiktlig litteratursökning kring ämnet. Tillvägagångssättet för att finna artiklar beskrivs mer ingående under avsnitt 2.2 Tidigare forskning. Efter inläsning på ämnet påbörjades utformningen av enkäten och enkätens frågor. Utformning av frågor skedde via teman 1) demografiska frågor 2) kompetens och 3) förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. För frågorna 12 - 21 utgick vi från en sammanställning av Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) kring insatser för att förebygga åtgärder mot återfall i brott.

Efter färdigställda frågor skapade vi enkäten i ett webbaserat enkätverktyg Sunet Survey som vi fick tillgång till via Lunds universitet. Efter att enkäten betraktades som adekvat av uppsatsförfattarna skapade vi ett informationsbrev (se bilaga 1). Avsikten med informationsbrevet var att tydliggöra syftet med studien och informera om forskningsetiska aspekter som studiens utgår från såsom samtycke till deltagande, konfidentialitet och information som samlas in görs i enbart forskningsändamål.

4.3.1 Operationalisering

Operationalisering är ett begrepp som innebär att ett begrepps teoretiska definition i studien stämmer överens med den operativa definitionen. Operationalisering syftar till att stärka reliabiliteten och validiteten av studiens mätinstrument (Barmark & Djurfeldt, 2020).

I vår studie är följande begrepp centrala: *kompetens* och *förebyggande arbete*. Med kompetens menas i sammanhanget vilken utbildning och mängd yrkeserfarenhet som

respondenterna har. Utbildning utgörs av två olika nivåer av utbildning; grundutbildning på socionomprogrammet och grundutbildning plus vidareutbildning i förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Yrkeserfarenhet konstitueras av antal år som respondenten har varit yrkesverksam som socionom. För att undersöka detta har vi formulerat enkätfrågor. Det blir problematiskt att ställa frågan “Hur mycket kunskap fick du av socionomutbildningen?” eftersom vi då lägger ansvaret på respondenten att definiera begreppet kunskap. Detta leder till att studiens validitet och reliabilitet försvagas, då vi inte vet vad svaren egentligen betyder (Barmark & Djurfeldt, 2020).

Hur väl olika utbildningar anses ha bidragit till att socionomer upplever att de har den kunskap som behövs för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet är relevant att undersöka då det stöds i det teoretiska ramverket. Enligt Michael Erauts perspektiv om *teoretisk* och *praktisk kunskap* är teoretisk kunskap kopplat till akademisk kunskap och praktisk kunskap kopplat till handling och erfarenhet. Genom att undersöka om respondenternas upplever att exempelvis grundutbildningen varit viktig för att de ska arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet, ger det således en indikation på hur väl teorin stämmer överens för att undersöka om grundutbildningen har förberett och gett socionomer kompetens för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet.

Diskussionen som pågår mellan akademiker och politiker är om socionomutbildningen ska reformeras om för att inkludera ämnet ungdomsbrottslighet, som tidigare nämnt inkluderas inte yrkesverksamma socionomer i denna diskussion. Mot bakgrund av detta är det av vikt och relevans för vår studie att våra respondenter får ge deras syn på grundutbildningen och svara på frågor kring om de har läst vidare för att få mer kunskap samt om vidareutbildningen var givande. Det är även relevant att undersöka om respondenterna använder insatser inom det förebyggande arbetet och för att få reda på om det finns samband mellan användningen av insatser och utbildningsnivå eller yrkeserfarenhet. Denna relevans stöds även av det teoretiska ramverket, *teoretisk* och *praktisk kunskap*, vilket påtalar att det finns skillnader i den kunskap som erhålls i “skolbänken” (det vill säga under utbildning) och den kunskap som förvärfvas i ett professionellt arbete.

4.3.2 Diskussion kring variabler

Studiens variabler konstitueras av enkätundersökningens frågor efter att det har kodats om till kvalitativa variabler i ett statistiskt program. Samtliga variabler i studien är kvalitativa variabler på antingen nominal eller ordinal skalnivå, med undantag för variablerna ålder,

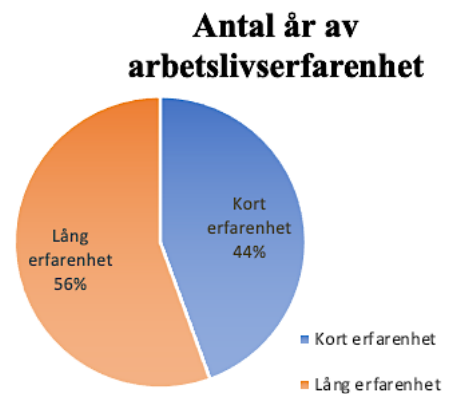
examensår och antal år av yrkeserfarenhet som är kvantitativa variabler på kvotskala eftersom de har en absolut nollpunkt (Barmark & Djurfeldt, 2020, s. 93). I kvantitativ forskning undersöker man sambandet mellan variabler, detta via *oberoende variabel* och *beroende variabel*. Den oberoende variabeln är den så kallade drivande kraften bakom statistisk variation i relation till den beroende variabeln. Alltså anses förändringar i den oberoende variabeln det som kan påverka variationen i den beroende variabeln (Thrane, 2023 s.32).

Dessa variabler förväntas vara användbara för både univariata och bivariata av statistiska analyser, vilket i sin tur förväntas bidra med intressanta och meningsfulla resultat. Valet av variabler är strategiskt och syftar till att ge en omfattande insikt i de samband som studien ämnar undersöka. Detta förstärker den övergripande validiteten och användbarheten hos de statistiska analyser som kommer att utföras. Redovisningen av fördelningen av variabler formuleras utifrån hur många respondenter som angett respektive svarsalternativ, där varje svarsalternativ innebär olika värden (Barmark & Djurfeldt, 2020, s.29).

I enkätens första del är den uppbyggd av demografiska frågor såsom ålder, kön, arbetslän, yrkeserfarenhet och nuvarande arbetslän (se figur 4.2). I enkätens avslutande del finns en demografisk fråga kring om respondenten deltagit i någon eller några vidareutbildningar som är relaterade till förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Med utgångspunkt i denna fråga har vi delat upp respondenterna i två grupper: *vidareutbildning* och *inte vidareutbildning*, detta för att skapa variabel *utbildningsnivå*. Dessa variabler valdes utifrån studiens andra och tredje frågeställning. I andra frågeställningen är de oberoende variablerna vidareutbildning och yrkeserfarenhet och den beroende variabeln socionomers användning av insatser i det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet. I den tredje frågeställningen är vidareutbildning och yrkeserfarenhet de oberoende variablerna och den beroende variabeln är grad av förberedelse att hantera riskbeteenden som kan leda till ungdomsbrottslighet.

Utifrån att respondenterna i enkäten fick skriva in hur många år de har varit yrkesverksamma, valde vi att dela upp respondenterna i två grupper: *lång erfarenhet* och *kort erfarenhet*. Har respondenten varit yrkesverksam i fem år eller mindre tillhör de kategori kort erfarenhet. Har respondenten varit yrkesverksam i mer än fem år tillhör den kategorin lång erfarenhet. Denna uppdelning har sin utgångspunkt i bestämmelserna i 3 kapitlet 3a § Socialtjänstlagen som anger att handläggaren ska besitta tillräcklig erfarenhet. Det specificeras närmare i 3 kapitlet 3b § Socialtjänstlagen och 5 § lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer som uppger att erfarenheten ska vara motsvarande tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket. Valet att

kategorisera kort yrkeserfarenhet som 5 år eller mindre härstammar delvis för att ytterligare säkerställa att respondenterna har erfarenhet inom området och delvis utifrån ambitionen att optimera möjligheterna till statistisk relevans och signifikans. Genom att inkludera en bredare och mer varierad population av socionomer med en fördjupad erfarenhet strävar vi efter att förbättra möjligheterna till generalisering av resultaten och därmed öka tillförlitligheten hos de statistiska analyser som genomförs. Det är av särskild vikt att betona att en adekvat fördelning av respondenter mellan kategorierna är nödvändig för att de statistiska analyserna ska vara representativa. Genom att inkludera de extra två åren i definitionen av kort erfarenhet ser vi en fördelning där 56 procent av respondenterna tillhör lång erfarenhet och 44 procent tillhör kort erfarenhet (se figur 4.1). Denna balanserade uppdelning möjliggör en jämn och välgrundad analys av skillnader och mönster mellan de två grupperna. I det stora hela bidrar uppdelningen till att skapa en mer robust och pålitlig datamängd, vilket i sin tur stärker validiteten och generaliserbarheten av de statistiska analyserna som utförs inom ramen för detta arbete.

Figur 4.1 Arbetslivserfarenhet

Valet av frågor om grundutbildning, vidareutbildning och deras relevans för respondentens förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet (se figur 5.1) motiveras av den pågående kritiken och diskussionen. Det ifrågasätts att en generalistutbildning inte längre är tillräcklig för att socionomer ska besitta den nödvändiga kunskapen och kompetensen för att hantera problematiken kring ungdomsbrottslighet (Granestrand, 2023). Därför har ett intresse uppstått för att jämföra dessa grupper och undersöka om vidareutbildning ökar deras känsla av förberedelse genom den förvärvade kunskapen. Antagandet är att en generalistutbildning inte är tillräcklig och att det krävs reformer inom grundutbildningen för att socionomer ska vara väl rustade. Vidare inkluderades en fråga om respondenterna anser att det finns ett behov för socionomer att specialisera sig inom förebyggandet av ungdomsbrottslighet (se figur 5.2). En hypotes är att det kan bero på att de inte upplever ett behov av ytterligare utbildning, utan istället fokuserar på arbetslivet och yrkeserfarenheten. För att utforska detta inkluderades en fråga om vilka utbildningar som skulle vara mest gynnsamma om det finns ett behov av att

utbilda socionomer. Svartalternativen delades sedan in i tre grupper: under grundutbildningen, efter grundutbildningen eller ingen av ovanstående (se figur 5.2).

Variabeln kompetensgrupper skapades utifrån vidareutbildning och yrkeserfarenhet, resulterade i fyra grupper. Denna variabel möjliggör en fördjupad analys av olika kompetenskombinationer och deras påverkan på studiens tredje frågeställning samt övergripande syfte. Enkäten omfattade även frågor kopplade till förebyggande arbete i form av insatser, där respondenten får ange om de använder sig av insatser eller inte. Vidare ingick även frågan hur förberedd respondenten känner sig att hantera riskbeteenden hos ungdomar som kan leda till ungdomsbrottslighet. Denna fråga baseras på Socialstyrelsens rapporter (2020a:2020c), där det betonas att det är viktigt att identifiera normbrytande beteenden i ett tidigt skede för att kunna erbjuda stöd till både barn och föräldrar, för att förhindra att problemen eskalerar och riskerar att bli långvariga. Denna fråga, baserad på Socialstyrelsens rapporter, ger möjlighet att jämföra graden av förberedelse med andra variabler som utbildningsnivå och yrkeserfarenhet.

4.3.3 Internt bortfall

Internt bortfall uppstår när respondenter (medvetet eller via misstag) inte svarar på en eller flera frågor i undersökningen (Barmark & Djurfeldt, 2020, s. 74). I syfte för att minimera internt bortfall utformades enkätundersökningen genom att frågorna gjordes obligatoriska och för respondenterna behövde svara på samtliga obligatoriska frågor för att kunna skicka in enkäten (Barmark & Djurfeldt, 2020, s. 77). Undantag från obligatoriska frågor gjordes för fyra frågor då dessa enbart var aktuella att svara på om man gav ett visst svar på föregående fråga.

4.4 Datainsamling

Datainsamlingsmetoden för den här uppsatsen är webbenkät. Med hjälp av webbenkäter får studien många respondenter från olika geografiska område (Barmark & Djurfeldt, 2020), vilket ökar chansen att uppnå representativt urval och är därmed en bra metod för att besvara våra frågeställningar då de är riktade till socionomer som arbetar förebyggande mot ungdomsbrottslighet i Sverige. Vi valde en sådan avgränsad population då det gör studien mer effektiv samt för att undvika att spendera tid och resurser på respondenter som inte är relevanta i relation till frågeställningarna (Barmark & Djurfeldt, 2020). Vi är medvetna om att

socionomer ofta har ont om tid och därmed ansåg vi att enkäter i jämförelse med exempelvis intervjuer är den föredragna metoden utifrån tidsaspekten. Enkäter är enklare att anpassa efter respondenterna, då de kan svara på enkäten när de har möjlighet och tid (Bryman, 2018 s.287f). En annan fördel med att skicka länken till enkäten via e-post och internetsidor är att det blir lättare för respondenten att svara och skicka tillbaka sina svar direkt, då de slipper klicka vidare flera gånger eller söka upp enkäten på egen hand (Bryman, 2018 s.296). Det finns flera fördelar med valet av enkätundersökning för att uppnå studiens syfte. Första anledning är det som nämns i det ovanstående resonemanget kopplat till respondenterna. Men det finns även fördelar med enkäter i jämförelse med exempelvis intervjuer, som att enkäter är billigare och snabbare att administrera (Bryman, 2018 s.286). Studiens datainsamlingsmetod valdes alltså sammanfattningsvis utifrån att det ofta ger en kvantitativ data som är enklast att jämföra, bearbeta och använda för att besvara våra frågeställningar.

Som med alla forskningsmetoder så finns det nackdelar och begränsningar. En av nackdelarna är att när enkäten väl är utskickad så finns det ingen som kan hjälpa respondenterna, vilket gör att frågorna behöver vara extra tydliga och klara. Skulle frågorna inte vara det kan det leda till att frågor i enkäten med avsikt eller av misstag blir överhoppade (Bryman, 2018 s.288). En annan nackdel med enkäter är att forskaren inte vet vilka som besvarar enkäten (Bryman, 2018 s.289). Som tidigare nämnt har vi ett avgränsat urval (se avsnitt 4.12) och har skickat enkäten via mejl och internetsidor (se avsnitt 4.6). Detta gör att vi inte har kontroll över vilka de andra personerna skickar vidare till. Skickar du ut enkäter och personer väljer att inte delta så kan inte stickprovet betraktas som helt och hållet slumpmässigt i relation till populationen, alltså blir forskarens möjlighet att generalisera sitt resultat mer begränsat. Det är möjligt att bortfallet inte är av vikt för resultatet, men det är inget vi kan veta säkert (Barmark & Djurfeldt, 2020).

Utskickprocessen började med att kontakta en socialtjänst i södra Sverige och ansöka om medlemskap i lämpliga Facebookgrupper för socionomer. Kontakten som etablerades på socialtjänsten i södra Sverige resulterade i att enkätundersökningen spreds vidare till ett liknande team baserat i mellersta Sverige. I slutändan har två team med arbetsuppgifter riktade mot förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet i Sverige deltagit i enkätundersökning. Totalt ansökte vi om medlemskap i fyra Facebook-grupper vars målgrupp var socionomer. En av dessa fyra grupper nekade oss tillträde baserat på att vi saknade anställning som skolkurator. Därmed är det totala antalet använda Facebookgrupper tre stycken.

Vi skickade enkäten med tillhörande informationsbrev både via mejl till socialtjänsterna i södra och mellersta Sverige samt via inlägg i Facebook-grupper. Det gjordes vid olika tidpunkter eftersom det tog olika lång tid att få tillgång till Facebook-grupperna och mailadresser till socialtjänsterna. Följande datum skickades enkäten ut; sjunde november utskick till Facebookgruppen *Socionom*, åttonde november utskick till socialtjänst i södra Sverige, tionde november till Facebookgrupperna *Socionomer som jobbar med unga* och *Kuratorer inom hälso- och sjukvård*. Trots olika tidpunkter för utskicket av enkät för olika aktörer gavs samma totala tid (två veckor) för att fylla i enkät och utskick av påminnelse inträffade efter samma tidsintervall. Tidsintervallet två veckor plus påminnelse efter halva tiden var för att respondenterna skulle få tid på sig att svara i lugn och ro samt bli påmind om de hade glömts bort. Utskickprocessen slutfördes med att enkäten avslutades en vecka efter sista utskicket av påminnelse. Enkäten genomgick inga revideringar under datainsamlingen.

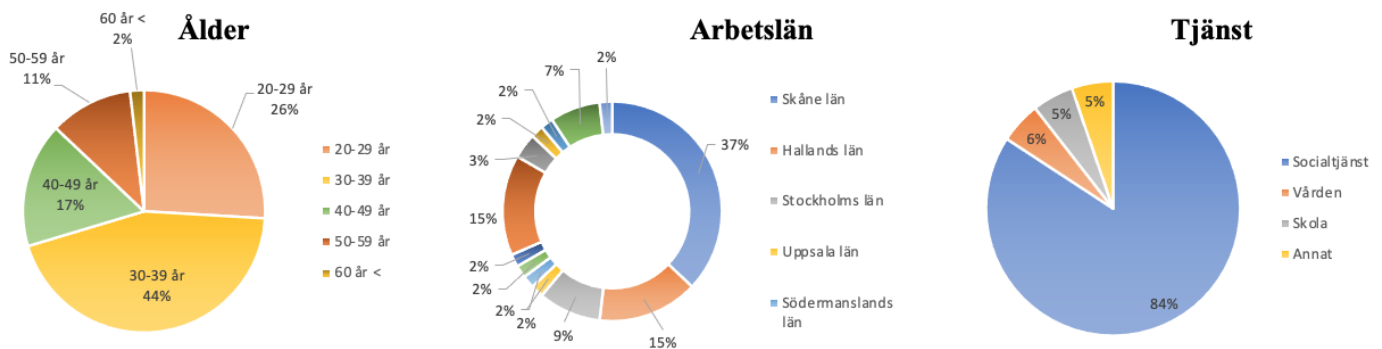
4.5 Svarsprocent och bortfallsanalys

Studien består av 54 respondenter, där 89 procent var kvinnor, 9 procent män och 2 procent annan könstillhörighet vilket indikerar på en stor snedfördelning som vi är medvetna om. Bortfall syftar till uteblivna svar vilket är en viktig aspekt som samtliga undersökningar behöver beakta då det har att göra med studiens representativitet. Det finns två olika typer av bortfall, vilka benämns som internt och externt bortfall. Med extern bortfall menas att undersökningen utesluter vissa undersökningsenheter och representativiteten i studien påverkas av detta (Barmark & Djurfeldt, 2020, s. 74 f). I detta fall har vi valt att studera socionomer som arbetar förebyggande mot ungdomsbrottslighet, både genom att ta kontakt med socialtjänsten i södra Sverige där vi har kännedom om att deras arbetsuppgifter är förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet och via denna kontakt mejlade de vidare till ett team i mellersta Sverige som de har kännedom om att de arbetar förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Vi har även skickat enkätundersökning till tre olika Facebookgrupper *Socionom*, *Socionomer som arbetar med barn och unga*, *Kuratorer inom hälso- och sjukvård*. Vi försökte hitta en facebookgrupp för skolkuratorer men vi nekades tillträde till detta då det fanns krav på gruppens medlemmar att ha en anställning som skolkurator. En redogörelse för det totala bortfallet är svår eftersom vi inte har information om hur många deltagare av medlemmarna i Facebookgrupperna som faktiskt arbetar med förebyggande av ungdomsbrottslighet. Därmed tillhör inte vissa av medlemmarna i Facebookgrupperna vår urvalsgrupp men det är okänt för oss hur många. Det vi kan konstatera kring studiens bortfall

är att det består av studenter på socionomprogrammet och socionomer som inte arbetar med förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Mot bakgrund av detta är studiens mål och syfte att kartlägga och undersöka de socionomerna som medverkar i studien och inte att generalisera resultatet till den fullständiga populationen socionomer i Sverige.

4.6 Respondenternas bakgrundsuppgifter

Majoriteten av respondenterna var i åldrarna 20 till 39 år, och totalt 30 procent var 49 år och uppåt. Den åldersgrupp som var vanligast bland respondenterna var 30-39 år, som innefattade 44 procent av alla som svarat. Det län som flest respondenter är yrkesverksamma i var 37 procent av respondenterna yrkesverksamma i Skåne län. Detta utgör lite mer än en tredjedel av alla län respondenterna är yrkesverksamma i och indikerar på en viss snedfördelning i materialet. De resterande procenten som respondenterna är yrkesverksamma i var Hallands län och Västra Götalands län (14,8 procent). Sedan Stockholms län (9,3 procent), Gävleborg län (7,4 procent) och Örebro län (3,7 procent). Resterande län som nämns i diagrammet bestod var och en av 1,9 procent.

Figur 4.2 Cirkeldiagram om respondenternas bakgrundsuppgifter såsom ålder, arbetslän och tjänst.

De län som inte nämns i diagrammet fanns som svarsalternativ i enkäten, men då ingen respondent var yrkesverksam i de länen valde vi att inte ta med dem i diagrammet. Vidare framgick även att 84 procent av respondenterna arbetar på socialtjänsten, vilket är en väldigt stor snedfördelning som kommer tas i beaktning i senare diskussion (se avsnitt 6). Resterande 16% är uppdelat på 6, 5 och 5 procent inom vården, skolan och annat.

4.7 Statistiska analyser

All hantering och bearbetning av data genomfördes med hjälp av statistikprogrammen SPSS och Jamovi. Under kodningsfasen observerades att enkäten, oavsiktligt, hade formulerats med flervalsoalternativ för varje kvalitativ fråga, vilket hindrade automatisk överföring av data från Sunet Survey till statistikprogrammen. Detta resulterade i manuell överföring från Sunet Survey till SPSS eftersom det var det statistikprogram som uppsatsförfattarna hade erfarenhet av att manuellt koda in data i. Varje enkätfråga i SPSS tilldelades ett variabelnamn och svarsalternativen numrerades med motsvarande värden. Till exempel tilldelades alternativen "i hög grad", "i någon grad", "i mindre grad", "inte alls" och "vet ej" numeriska värden från 1 till 5. Mätnivån för varje variabel specificerades för att möjliggöra korrekt analys av resultaten. Exempelvis befann sig variabler som ålder, examensår och antal yrkesverksamma år på kvotskalenivå, medan övriga frågor var på nominal- eller ordinalskalenivå. Efter manuell inkodning överfördes datan till Jamovi för att genomföra statistiska analyser eftersom vi hade erfarenhet av användning av Jamovi för analys.

Analysen av det empiriska materialet genomfördes främst med en kvantitativ metod, som inkluderade både univariata och bivariata analyser av enkätens frågor. För att besvara den första frågeställningen användes en univariat analys, där frekvenstabeller skapades för att presentera kartläggning och förekomst av de undersökta variablerna: utbildningsnivå, behov av utbildning, upplevd betydelse av utbildning, samt bakgrundsuppgifter om respondenternas ålder, arbetslän, och tjänst.

Bivariata analyser användes för att besvara den andra och tredje frågeställningen. Dessa analyser genomfördes med korstabellsanalys för att identifiera eventuella samband mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet, insatser och graden av förberedelse att hantera riskbeteende. Enligt Barmark & Djurfeldt (2020, s. 136 f) är korstabellsanalys det mest lämpliga sättet att undersöka samband mellan två eller flera kvalitativa variabler. Signifikansnivån för sambandet mellan variablerna testades med chi²-test i enlighet med riktlinjer presenterade av Bryman (2018, s. 424), vid en signifikansnivå under 0,05. Det är viktigt att påpeka att dessa analyser endast identifierar samband och inte kausala relationer. Trots att korstabellsanalysen ger värdefull information om samband mellan variabler, ger den ingen inblick i vilken variabel som orsakar förändringar i den andra. Detta understryker vikten av att vara försiktig med generaliseringar och att erkänna gränserna för statistiska analyser när man tolkar forskningsresultat (Barmark & Djurfeldt, 2020 s. 138 f, 141). Detta betonar att de erhållna

sambanden i denna studie enbart reflekterar korrelationer och inte orsakssamband (Barmark & Djurfeldt, 2020 s. 138 f).

För att förstå dessa korrelationer och dess betydelse är det viktigt att granska resultaten med försiktighet. I en korstabellanalys jämförs det faktiska utfallet i tabellen med hur utfallet skulle ha sett ut om det inte fanns något samband mellan variablerna (Barmark & Djurfelt, s. 137 ff). En hög signifikansnivå, såsom 95%, $< 0,05$, indikerar att vi kan vara 95 % säkra på att sambandet finns i populationen (Barmark & Djurfeldt, s. 135 f). Det är dock nödvändigt att uppmärksamma att även om ett samband är statistiskt signifikant, innebär det inte automatiskt en stark praktisk relevans. Därför krävs en noggrann övervägning av både signifikansnivån och den faktiska styrkan hos sambanden för att dra välgrundade slutsatser från studien. Med tanke på storleken av stickprovet i denna studie är detta särskilt av vikt.

4.8 Metodens tillförlitlighet

Inom kvantitativ metod är det avgörande att säkerställa att metoden är tillförlitlig vilket syftar till metodens förmåga att mäta det avsedda fenomenet på ett trovärdigt och konsekvent sätt. Begreppen validitet och reliabilitet är två huvudsakliga måttstockar för att bedöma om metoden kan anses vara tillförlitlig.

Validitet syftar till att en studie ska mäta rätt sak (Bryman, 2018, s. 207, Barmark & Djurfeldt, 2020). En låg validitet skulle innebära stora systematiska mätfel medan en hög validitet skulle ha avsaknad av systematiska mätfel och därmed ha god kvalitet. I denna studie handlar validitet om till stor utsträckning att avgöra om enkätfrågorna ger svar på det som avses att undersöka. För att öka undersökningens validitet utarbetades enkätfrågorna utifrån förförståelse och litteratursökning i ämnet. Vi strävade efter att utforma tydliga frågor i största möjliga utsträckning men tog också hänsyn till tidsramen för uppsatsen. I efterhand står det klart för oss att vi hade kunnat öka studiens validitet ytterligare om vi hade ägnat mer tid och omsorg i utformningen av enkätfrågorna, exempelvis inkludera fler frågor kring kompetens istället för flera frågor kring insatser. Att inte lägga ytterligare tid på utformningen av frågorna var dock ett medvetet val från vår sida i relation till att kunna gå vidare till nästa steg i processen med hänsyn till studiens tidsram och omfattning. Respondenterna behövde ha någon form av uppfattning om ungdomsbrottslighet, även om det inte krävdes formell utbildning inom ungdomsbrottslighet. Vidare behövde respondenterna ha stött på ungdomsbrottslighet i sitt arbete för att kunna utgå från egna erfarenheter i svaren på

frågorna. Detta stärker studiens pålitlighet eftersom det specifikt inriktar sig på att undersöka den korrekta målgruppen. Detta åtgärdar studiens tillförlitlighet, eftersom det specifikt inriktar sig på att undersöka den korrekta målgruppen. Respondenterna kunde fylla i enkäten antingen via dator eller mobiltelefon vilket möjliggör att fylla i enkäten i deras naturligt förekommande miljöer vilket stärker validiteten och minskar risken för påverkan som exempelvis om studiens författare skulle närvarande i rummet när enkäten fylldes i.

Extern validitet handlar om i vilken grad undersökningens resultat kan generaliseras till en större population, som också ibland benämns med begreppet generaliserbarhet (Bryman, 2018, s. 216). Den externa validiteten i denna studie kan antas vara relativt låg. Antalet respondenter var totalt 54 och möjligheten till att veta den totala populationen yrkesverksamma socionomer i Sverige som arbetar med ungdomsbrottslighet i någon mån är inte möjlig. Därmed kan det argumenteras för att det inte är ett generaliserbart resultat. Vidare finner vi snedfördelningar i vårt insamlade datamaterial gällande både kön (övervägande kvinnor) och arbetsområden (majoriteten är yrkesverksamma inom socialtjänsten). Även om socionomer är ett kvinnodominerat yrke med många anställda inom socialtjänsten kan vi inte veta om detta är en korrekt avspiegling av den större populationen vilket ytterligare försvagar den externa validiteten. Med bakgrund till att studien inte ämnar undersöka ett kausalt samband kommer intern validitet inte att diskuteras vidare.

Reliabilitet är ytterligare ett viktigt begrepp inom tillförlitlighet som handlar om måttens och mätningarnas pålitlighet. För att bedöma studiens reliabilitet granskas studiens tillvägagångssätt och replikerbarhet. Studiens replikerbarhet påverkas av slumpmässiga fel, exempelvis vaga frågor, och en undersökning med hög replikerbarhet saknas liknande slumpmässiga fel. Ambitionen att enbart inkludera välformulerade frågor och svarsalternativ som målgruppen skulle förstå var närvarande under hela utformningsprocessen av enkäten för att i största möjliga mån hög replikerbarheten. Vidare påverkas denna studies replikerbarhet av det faktum att vi inte kan säkerställa målgruppens autenticitet. Eftersom enkäten även delas online på tre olika Facebookgrupper kan vi med säkerhet veta att samtliga respondenter är inom avsedd målgrupp. Därtill kunde enkäten fyllas i fler än en gång eftersom programmet Sunet survey inte kan omöjliggöra att fylla i fler gånger när enkäten också ska vara anonym. Efter övervägande beslutade vi att anonymisering är av större vikt ur ett etiskt perspektiv med hänsyn till respondenterna, även om det innebär en viss risk för att minska studiens reliabilitet och pålitlighet.

Under kodningsfasen i datahanteringen upptäcktes att enkäten har oavsiktligt utformats med flervalsoalternativ på samtliga frågor vilket gjorde att automatisk överföring inte tilläts. Därmed behövde vi manuellt överföra datainsamlingen från Sunet survey till SPSS och slutligen till Jamovi. Detta medför att fler slumpmässiga fel såsom inmatningsfel har kunnat uppstå jämfört med om vi hade kunnat automatiskt överföra datainsamlingen direkt från Sunet survey till endast en programvara för statistiska analyser. Detta försvagar denna studies reliabilitet ytterligare, även om vi inte upptäckt några felaktigheter i kodningen, varken under kodningsfasen eller efteråt. Detta påverkar även studiens pålitlighet i termer av objektivitet då detta ökar risken för att vi har kunnat undermedvetet påverka studien. Total objektivitet i hela studien kan vi inte heller säkerställa med tanke på att vi har skapat enkäten och har egna förkunskaper inom ämnet.

Med syftet att öka reliabiliteten hänsyn till denna studies replikerbarhet har vi noggrant beskrivit vårt tillvägagångssätt. Denna studie bedöms som relativt lätt att replikera även om vi också ser problematik med att hitta liknande Facebookgrupper online att distribuera enkät till. Något som sänker replikerbarheten är den ringa mängd svar som inkommit och utifrån detta kan vi inte säga att en liknande studie hade kunnat få liknande resultat.

4.9 Etiska överväganden

För att följa *informationskravet* informerades deltagarna om studiens syfte, hur samtycke till frivilligt deltagande i studien insamlades och forskningsändamålet med datainsamlingen. För att samtycke från deltagarna skulle vara informerat och frivilligt i största möjliga mån tyckte vi att det var viktigt att studiens syfte och upplägg angavs redan i informationsbrevet. Detta möjliggör att deltagarna i lugn och ro kan ta till sig information och betänka sin medverkan under längre tid.

Samtyckeskravet är en grundläggande forskningsetisk princip som handlar om att individen har rätt till att bestämma över sitt deltagande i en forskningsstudie (Bryman, 2018, s.170). I linje med samtyckeskravet informerades deltagarna redan i informationsbrevet (och i början av enkäten, se bilaga 1) om hur samtycke insamlades. Inhämtning av respondenternas samtycke till deltagandet i studien gjordes genom att respondenten skickade in ifylld enkät.

Konfidentialitetskravet handlar om att behandla insamlad information och personuppgifter om studiedeltagarna på ett sätt som gör att individerna inte kommer till skada (Bryman, 2018

s.170f). I syfte för att hålla konfidentialitetskravet utformades enkätundersökningen på ett sätt som inte möjliggjorde att personliga uppgifter insamlades, såsom mejladress eller namn. Vi är dock medvetna om att det finns en större risk för att respondenterna kommer kunna härleda att eventuella kollegor har deltagit i studien eftersom urvalet delvis karaktäriseras av snöbollsurval där respondenterna från socialtjänsten i södra Sverige och mellersta Sverige kan känna till varandra sedan tidigare. Detta aktualiserar kravet om konfidentialitet ytterligare. För att undvika risken för att läsare ska kunna igenkänna deltagarna i den slutgiltiga rapporten kommer all individuell data att hållas konfidentiell och anonym samt resultaten kommer att presenteras på ett sätt att individuell identifiering inte är möjlig och ingen total redogörelse för ett enskilt svar kommer anges. Dock är detta inte aktuellt för de som deltog i enkätundersökningen vid en av de tre Facebookgrupperna där anonymt deltagande är möjligt utan att någon annan har kännedom att de har deltagit. Vidare skyddar vi respondenternas svar och konfidentialitet i största möjliga utsträckning genom att säkerställa att allt insamlat material lagras på ett säkert sätt och tillgänglig endast för oss som skriver uppsatsen. Sammanfattningsvis ska vi i största möjliga utsträckning leva upp till konfidentialitetskravet genom att i återgivningen av data och i analyserna inte ange enskilda svar och respondenternas svar kommer att behandlas med yttersta försiktighet under hela processen.

Nyttjandekravet syftar till att uppgifter om enskilda och personuppgifter som har samlats in i forskningsändamål inte får användas till andra icke-vetenskapliga syften (Eldén, 2020, s. 32): Bryman, 2018 s.171). Vi informerar om att enbart använder insamlade uppgifter i forskningsändamål via vårt informationsbrev i början av enkäten, där vi skriver om att intervju svaren enbart kommer att användas till att besvara vårt forskningssyfte och våra forskningsfrågor. När den slutgiltiga rapporten är slutförd och godkänd kommer samtlig data att raderas då vi inte har någon anledning till att spara den och använda den till något forskningsändamål.

5. Resultat och analys

Följande avsnitt består av tre delanalyser som motsvarar studiens tre frågeställningar. Den första delanalysen består av univariat analys som visar resultat på vad respondenternas ålder, verksamhets län, tjänst och år som yrkesverksam samt nivåer av utbildning. Det som även presenteras är behov av utbildning och vilken typ av utbildning som anses tillgodose behovet. Den andra delanalysen utgörs av bivariata analyser om samband mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet och använda förebyggande insatser. Därefter redovisas den tredje delanalysen som består av bivariata analyser som undersöker sambanden mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet och förberedelse för att hantera riskbeteende. Avsnittet avslutas med en sammanfattning där resultaten av störst relevans för uppsatsen belyses.

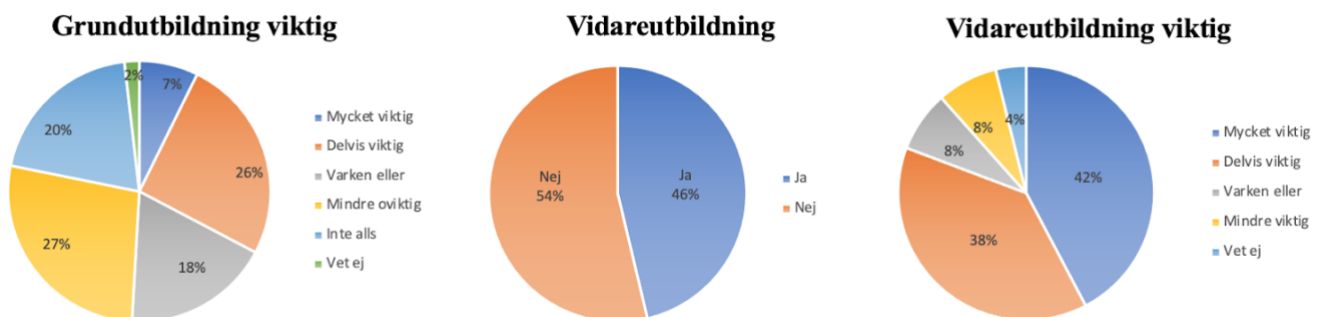
5.1 Kartläggning av utbildningsnivå, behov av utbildning och upplevd betydelse av utbildning

Syftet med följande univariata analyser är att ge överskådlig bild över fördelningen av hur viktig grundutbildningen är, vilka som har vidareutbildning och hur viktiga utbildningarna varit för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Univariata analyser ger även en överskådlig bild över om respondenterna tycker att det finns behov av att socionomer ska utbilda sig för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet och i så fall när denna utbildning ska ges.

5.1.1 Grundutbildning och vidareutbildning

Enkäten undersökte och kartlade hur respondenternas utbildning har varit av vikt för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet, detta gjordes genom tre enkätfrågor. Först fick respondenterna svara på hur viktig grundutbildningen på socionomprogrammet har varit för respondentens förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. I resultatet framgick det att 7 procent tyckte grundutbildningen var mycket viktig, 26 procent tyckte delvis viktig, 27 procent tyckte mindre viktig och 20 procent tyckte inte alls viktig. Vidare tyckte 18 procent att grundutbildningen var varken viktig eller oviktig. Delar man sedan in detta i tre svarsgrupper; *viktig*, *oviktig* och *varken eller* så anser huvudparten av respondenterna att grundutbildningen på socionomutbildningen inte har varit viktig för deras förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet (se figur 2). På den andra frågeställningen fick respondenterna svara på om de har en vidareutbildning som är relaterad

till förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Resultatet visade att 54 procent hade inte en vidareutbildning, däremot hade 46 procent en vidareutbildning. Den tredje frågan riktade sig mer åt de respondenter som fyllde i att de hade en vidare utbildning. Frågan berörde hur viktig vidareutbildningen varit för respondentens förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet, där majoriteten av svaren var att vidareutbildningen var mycket viktig (42 procent) eller delvis viktig (38,5 procent). Se figur 5.1.

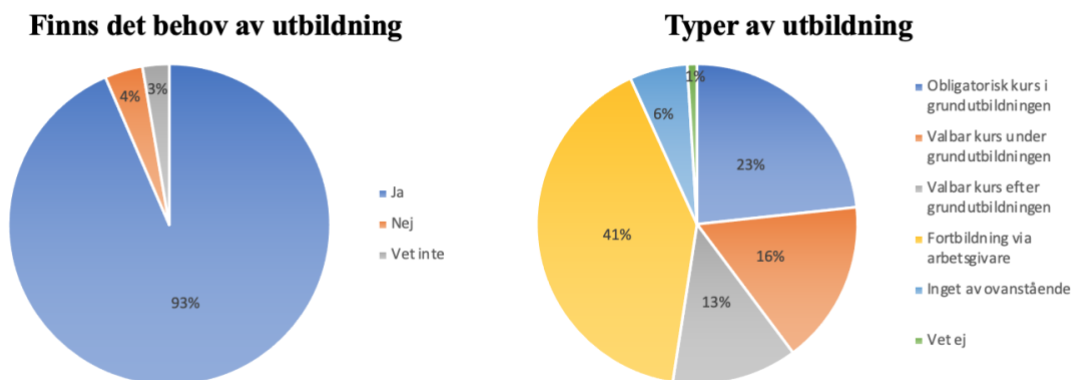

Figur 5.1. Cirkeldiagram över upplevd betydelse av grundutbildningen, andel som har vidareutbildning och upplevd betydelse av vidareutbildning för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet.

5.1.2 Behov av utbildning för förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet

I enkäten undersöktes respondenternas inställning till behovet för socionomer att utbilda sig inom förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet och vilka typer av utbildningar som skulle vara mest gynnsamma för att förbättra socionomers förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. I frågan gällande huruvida respondenten anser att det finns ett behov av utbildning för socionomer var det hela 93 procent som ansåg att det finns ett behov. Medan 4 procent inte ansåg och 3 procent inte vet. Den andra frågan berörde vilka typer av utbildningar som respondenterna ansåg skulle vara mest gynnsamma för att förbättra socionomers förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Respondenterna fick möjlighet att välja flera svarsalternativ, detta har medfört ett resultat fått fler svar än antal respondenter. Majoriteten ansåg att fortbildning via arbetsgivare skulle vara det mest gynnsamma (41 procent). Därefter anser den studerade gruppen att obligatorisk kurs i

grundutbildningen är gynnsam. Delar vi även in dessa svarsalternativ till tre grupper; *under grundutbildning*, *efter grundutbildning* och *inget av ovanstående*. Respondenterna anser då att det mest gynnsamma är att utbilda sig efter grundutbildningen (54 procent). Det är endast 39 procent som anser att utbildningen ska vara under grundutbildningen. Sammantaget kan man se att respondenterna anser att det finns ett stort behov, men att det ska tillgodoses efter grundutbildningen. Se figur 5.2.

Figur 5.2. Behov av utbildning och vilken typ av utbildning som socionomer anser som mest gynnsam för sin förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet.

5.2 Samband mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet och användning av förebyggande insatser

I följande del presenteras genomförda bivariata analyser för att kartlägga om det finns eventuella samband. Bivariata analysen utgår från korstabeller som undersöker huruvida respondenterna använder insatser i sitt arbete för att förebygga ungdomsbrottslighet i relation till lång och kort yrkeserfarenhet samt vidareutbildning eller ej. Bivariata analysen utgår även från korstabeller som undersöker hur förberedd respondenten känner sig för att hantera riskbeteende hos ungdomar i relation till lång och kort yrkeserfarenhet samt vidareutbildning eller ej. I slutet kommer även en korstabell med fyra kompetensgrupper jämföras i relation till hur förberedd respondenten känner sig för att hantera riskbeteende.

5.2.1 Använder insatser för att förebygga ungdomsbrottslighet och vidareutbildning

Tabellen 5.3 visar att de som har en vidareutbildning för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet använder 72 procent insatser och 28 procent använder delvis insatser. Medan de respondenter som inte har en vidareutbildning svarade flest att de delvis använder insatser (44,8 procent), 41,4 procent använder insatser och 6,9 procent vardera på att respondenterna utan vidareutbildning inte använder insatser och att de inte vet om de använder insatser. Det är dock värt att notera att gruppen med vidareutbildning har färre respondenter, vilket kan påverka procentandelarna. Trots att det finns en skillnad mellan grupperna är den inte statistiskt signifikant, med ett p-värde på 0,081. Det innebär att resultaten inte når signifikansnivån vid 0,05. Med ett p-värde på 0,081 kan vi inte påstå att skillnaden är signifikant med 95 procents konfidensnivå. Därmed finns det inte tillräckligt med bevis för att förkasta möjligheten att det inte finns något samband eller att det observerade sambandet kan ha uppstått av slump.

<i>Vidareutbildning</i>			
<i>Använder insatser</i>	Ja	Nej	Total
Ja	18 72%	12 41,4%	30 55,6%
Nej	0 0,0%	2 6,9%	2 3,7%
Delvis	7 28%	13 44,8%	20 37%
Vet ej	0 0,0%	2 6,9%	2 3,7%
Total	25 100%	29 100%	54 100%

Tabell 5.3 Användning av insatser i relation till vidareutbildning. N = 54. $\chi^2 = 6.74$. p-värde = 0.081.

5.2.2 Använder insatser för att förebygga ungdomsbrottslighet och yrkeserfarenhet

I denna tabell 5.4 framkommer det att den grupp med lång erfarenhet använder insatser (71,9 procent) och 28,1 procent använder delvis insatser. Medan i gruppen med kort erfarenhet är

det mer utspritt. Respondenterna med kort erfarenhet använder delvis insatser (50 procent), sedan är det 31,8 procent som använder insatser och till sist är det 9,1 procent som inte använder insatser och inte vet om de använder insatser. Vi kan då se att insatser för att förebygga arbete använder de med lång erfarenhet. p-värdet för denna korstabell är 0.010, vilket indikerar på ett signifikant samband. Det betyder att resultaten når signifikansnivån vid 0,05. Med ett p-värde på 0,010 kan vi påstå att skillnaden är signifikant med 95 procent konfidensnivå. Därmed finns det tillräckligt med bevis för att förkasta möjligheten att det inte finns något samband.

		<i>Yrkeserfarenhet</i>		
<i>Använder insatser</i>		Kort erfarenhet	Lång erfarenhet	Total
Ja		7	23	30
		31,8%	71,9%	55,6%
Nej		2	0	2
		9,1%	0,0%	3,7%
Delvis		11	9	20
		50%	28,1%	37%
Vet ej		2	0	2
		9,1%	0,0%	3,7%
Total		22	32	54
		100%	100%	100%

Tabell 5.4 Användning av insatser i relation till kort och lång erfarenhet. N = 54. $\chi^2 = 11.3$. p-värde = 0.010.

5.3 Samband mellan utbildningsnivå, yrkeserfarenhet och förberedelse att hantera riskbeteenden

5.3.1 Förberedd att hantera riskbeteende och vidareutbildning

Tabell 5.5 visar att det finns en skillnad mellan hur förberedd respondenten är i jämförelse med om de har en vidareutbildning eller inte. De respondenter med vidareutbildning känner sig i högre grad mycket bra förberedda (40 procent) för att hantera riskbeteende jämfört med de som inte har en vidareutbildning (3,4 procent). Det är inte en lika stor skillnad mellan respondenterna där de känner sig bra förberedda, de med vidareutbildning är 40 procent medan de utan vidareutbildning var 37,9 procent. Däremot framgår det en större skillnad mellan respondenterna där 44,8 procent av respondenterna utan vidare utbildning känner sig

dåligt förberedda och 20 procent av respondenterna med vidareutbildning känner sig dåligt förberedda. Resultatet visar på att de som känner sig mycket bra eller bra förberedda för att hantera riskbeteende är respondenterna med vidareutbildning.

<i>Vidareutbildning</i>			
<i>Förberedd att hantera riskbeteende</i>	Ja	Nej	Totalt
Mycket bra förberedd	10 40%	1 3,4%	11 20,4%
Bra förberedd	10 40%	11 37,9%	21 38,9%
Dåligt förberedd	5 20%	13 44,8%	18 33,3%
Mycket dåligt förberedd	0 0,0%	2 6,9%	2 3,7%
Vet ej	0 0,0%	2 6,9%	2 3,7%
Totalt	25 100%	29 100%	54 100%

Tabell 5.5 Förberedd att hantera riskbeteende i relation till vidareutbildning. N = 54. $\chi^2 = 14.8$.
p-värde = 0.005.

Resultatet visar även på att de som känner sig dåligt och mycket dåligt (6,9 procent) förberedda är de respondenter utan vidareutbildning. Denna jämförelse har ett p-värde på 0.005 vilket innebär att resultatet når signifikansnivån vid 0,05. Med ett p-värde på 0,005 kan vi påstå att skillnaden är signifikant med 95 procents konfidensnivå. Därmed finns det tillräckligt med bevis för att förkasta möjligheten att det inte finns något samband.

5.3.2 Förberedd att hantera riskbeteende och yrkeserfarenhet

I tabell 5.6 framkommer det att gruppen med lång yrkeserfarenhet är mest förberedd att hantera ungdomsbrottslighet. 31,3% av respondenterna känner sig mycket bra förberedda och 40,6% känner sig bra förberedda. I gruppen med kort yrkeserfarenhet är det endast 4,5 procent som känner sig mycket bra förberedda och 36,4 procent som känner sig bra förberedda. Däremot är det lika många respondenter som känner sig dåligt förberedda, men antalet procent skiljer sig där respondenterna med kort yrkeserfarenhet är 40,9 procent och

respondenterna med lång yrkeserfarenhet är 28,1 procent. Däremot är gruppen med kort yrkeserfarenhet tio respondenter mindre än gruppen med lång yrkeserfarenhet, vilket kan vara en förklaring på procentskillnaden.

<i>Yrkeserfarenhet</i>			
<i>Förberedd att hantera riskbeteende</i>	Kort erfarenhet	Lång erfarenhet	Totalt
Mycket bra förberedd	1 4,5%	10 31,3%	11 20,4%
Bra förberedd	8 36,4%	13 40,6%	21 38,9%
Dåligt förberedd	9 40,9%	9 28,1%	16 33,3%
Mycket dåligt förberedd	2 9,1%	0 0,0%	2 3,7%
Vet ej	2 9,2%	0 0,0%	2 3,7%
Totalt	22 100%	32 100%	54 100%

Tabell 5.6 Förberedd att hantera riskbeteende i relation till yrkeserfarenhet. N = 54. $\chi^2 = 11.1$.
p-värde = 0.026.

Resultatet visar att respondenterna med lång yrkeserfarenhet är mer förberedda att hantera riskbeteende än vad respondenterna med kort yrkeserfarenhet är, vilket även leder till en statistisk signifikans med ett p-värde på 0.026. Detta indikerar att det finns en sannolikhet att det observerade resultatet är slumpmässigt, under förutsättningen att nollhypotesen är sann. Denna låga sannolikhet på 2,6 procent tyder på statistisk signifikans och ger stöd för att förkasta nollhypotesen, vilket innebär att skillnaden i förberedelse mellan de med lång och kort yrkeserfarenhet inte troligtvis är resultatet av slumpen.

5.3.3 Förberedd att hantera riskbeteende och kompetensgrupper

Tabell 5.7 visar att den kompetensgrupp med vidareutbildning och lång yrkeserfarenhet känner sig mycket bra förberedda att hantera riskbeteende (45 procent) och 35 procent känner sig bra förberedda. Medan de utan vidare utbildning och kort yrkeserfarenhet har 0 procent svarat att de känner sig mycket bra förberedda. Föregående kompetensgrupp känner sig dåligt

förberedda (47,1 procent) och även den enda kompetensgrupp som fyllt i mycket dåligt förberedd (11,8 procent).

<i>Förberedd att hantera riskbeteende</i>	<i>Kompetensgrupper</i>				<i>Totalt</i>
	<i>Vidareutbildning + lång yrkeserfarenhet</i>	<i>Vidareutbildning + kort yrkeserfarenhet</i>	<i>Ej vidareutbildning + lång yrkeserfarenhet</i>	<i>Ej vidareutbildning + kort yrkeserfarenhet</i>	
	Mycket bra förberedd	9 45%	1 20%	1 8.3%	
Bra förberedd	7 35%	3 60%	6 50%	5 29.4%	21 38.9%
Dåligt förberedd	4 20%	1 20%	5 41.7%	8 47.1%	18 33.3%
Mycket dåligt förberedd	0 0%	0 0%	0 0%	2 11.8%	2 3.7%
Vet ej	0 0%	0 0%	0 0%	2 11.8%	2 3.7%
Totalt	20 100%	5 100%	12 100%	17 100%	54 100%

Tabell 5.7 Förberedd att hantera riskbeteende i relation till fyra kompetensgrupper. N = 54. $\chi^2 = 22.9$.
p-värde = 0.028.

Kompetensgruppen utan vidareutbildning, utbildning och lång yrkeserfarenhet har 50 procent svarat att de känner sig bra förberedda och 41,7 procent dåligt förberedda. Respondenterna med vidareutbildning och kort yrkeserfarenhet känner sig bra förberedda (60 procent), däremot är denna kompetensgrupp endast 5 respondenter, vilket är ungefär en fjärdedel av hur många respondenter det finns i resterande kompetensgrupper, vilket behöver tas i beaktning. Resultatet visar ett p-värde på 0,028 vilket visar ett signifikant samband. Detta signifikant samband innebär att det finns en låg sannolikhet på 2,8 procent att det observerade resultatet beror på slumpmässiga variationer, under förutsättningen att nollhypotesen är sann. Eftersom p-värdet är lägre än 0.05 förkastas nollhypotesen. Detta antyder att det observerade sambandet är statistiskt signifikant och inte troligtvis resultatet av slumpen. Det finns därmed stöd för att det faktiska sambandet mellan de studerade variablerna är verkligt och inte inträffade av chans.

5.4 Sammanfattning av resultat

Sammanfattningsvis visar resultaten från studien att de respondenter med vidareutbildning använder i större utsträckning insatser för att förebygga ungdomsbrottslighet samt känner sig mer förberedda att hantera riskbeteende som kan leda till ungdomsbrottslighet. Resultaten från studien visar även att de med längre yrkeserfarenhet använder insatser i större utsträckning samt känner sig mer förberedda att hantera riskbeteende som kan leda till ungdomsbrottslighet. Där vi drar slutsatsen att socionomer med kort yrkeserfarenhet eller ingen vidareutbildning har minskad kunskap om förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Detta styrks även av kompetensgrupperna (se figur 5.7) där resultatet blev att de med vidareutbildning och lång yrkeserfarenhet är mycket bra och bra förberedda medan de utan vidareutbildning och kort yrkeserfarenhet känner sig dåligt förberedda. Slutsatsen är att det behövs både yrkeserfarenhet och vidareutbildning för att vara förberedd att hantera riskbeteende.

6. Diskussion

Under följande avsnitt kommer en redogörelse av studiens resultat följt av en diskussion av relationen mellan resultat och kunskapsläge samt teoretiska perspektiv. Redogörelsen kommer att göras utifrån tre avsnitt, grundade på våra tre frågeställningar: 1) utbildningsnivå, behov av utbildning och upplevd betydelse av utbildning, 2) samband mellan nivån av kompetens, yrkeserfarenhet och användning av insatser i det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet och 3) samband mellan nivån av kompetens, yrkeserfarenhet och grad av förberedelse att hantera riskbeteenden som kan leda till ungdomsbrottslighet.

Vår undersökning görs med ett kartläggande syfte och slutsatserna som dras är avsedda att vara applicerbara enbart på den specifika grupp som har deltagit i vår forskning. Det vill säga dessa resultat kan inte generaliseras till en bredare population, såsom den större gruppen yrkesverksamma socionomer i Sverige. Trots ett mindre stickprov och förekommande svaga mönster inom detta begränsade urval, strävar vår studie efter att vara berikande och ge ett värdefullt bidrag till förståelsen av de behandlade frågorna. Det är vår förhoppning att dessa insikter kommer att fungera som en grund för vidare forskning med större och mer representativa urval, där mer generaliserbara slutsatser kan dras för att vara gynnsamt för forskningsområdet.

6.1 Utbildningsnivå, behov av utbildning och upplevd betydelse av utbildning

Resultaten från analysen kring upplevd betydelse av utbildning för arbetet med förebyggande arbete visar att 47 procent av samtliga 54 respondenterna anser att grundutbildningen har varit *mindre viktig* eller *inte alls viktig* i relation till att arbeta med förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Detta resultat kan fungera som en förlängning till de forskningsfynd som Tham & Lynch (2014) och Tham (2007) finner kring att nyexaminerade socionomer från socionomprogrammet känner sig oförberedda för att arbeta inom socialt arbete och att nya socionomer saknar tillräckliga kunskaper att arbeta inom arbetsområdet barn och unga. Våra resultat kan förlänga förståelsen för detta genom att visa på förekomsten av att nästan hälften av de yrkesverksamma socionomer vi har studerat i vår studie värderar sin utbildning på socionomprogrammet i relation till sitt arbete med förebyggande arbete som *mindre viktig* eller *inte alls viktig*. Med tanke på storleken av urvalet kan resultatet inte generalisera till en

större population (det vill säga yrkesverksamma socionomer i Sverige) men det tyder på att det finns ett mönster inom den specifika undersökta populationen i vår studie. Resultatet visar att en majoritet av respondenterna är yrkesverksamma i Skåne men vi kan inte dra några slutsatser kring att respondenter från ett specifikt lärosäte anser sin utbildning på socionomprogrammet som oviktig eftersom denna undersökning exkluderar frågor rörande lärosäte.

Enligt våra resultat har 46 procent av de 54 respondenterna genomgått vidareutbildning för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Av dessa anser hela 80 procent av de 25 respondenterna med vidareutbildning att den har varit antingen mycket viktig eller delvis viktig för att bedriva förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. En möjlig tolkning av våra resultat kan härledas från studien av Salonen och Panican (2022), där de framhåller behovet av reform inom socionomutbildningen då det brister i kvaliteten på utbildningen. Resultaten från vår studie visar att respondenterna framhäver att det finns ett behov för socionomer att förvärva ytterligare kompetens eller utbildning för att effektivt arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Samtidigt visar Salonen och Panicans studie (2022) på brister, särskilt vad gäller kvalitet och kompetens, inom den nuvarande socionomutbildningen. Sammantaget indikerar resultaten från de båda studierna att de nuvarande utbildningsstrukturerna och kompetensnivån inom socionomutbildningen inte verkar uppfylla de specifika krav och behov som socionomer har när det gäller att förebygga ungdomsbrottslighet. Detta antyder på ett möjligt behov av förändringar eller reformer inom socionomutbildningen för att bättre anpassa sig till yrkeskraven och förväntningarna från praktiker inom fältet.

Vidare visar resultaten från vår studie att 93 procent av de 54 respondenterna anser att det finns ett behov för socionomer att utbilda sig för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. I sammanhanget är det både relevant och intressant att notera att majoriteten av respondenterna anser att denna utbildning bör ske *efter* grundutbildningen, och 41 procent anser att den bör erbjudas av arbetsgivaren. Att respondenterna anser att grundutbildningen inte har varit särskilt viktig för det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet, samtidigt som de ser ett behov av vidareutbildning inom området (dock först efter grundutbildningen), kan tolkas som en indikation på att socionomer inte nödvändigtvis är missnöjda med sin grundutbildning och att de istället anser att fler socionomer bör specialisera sig inom förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet genom

vidareutbildning. Detta öppnar för andra tolkningar kring om en reform av socionomutbildningen verkligen är motiverad i ljuset av dessa resultat.

6.2 Samband mellan nivån av kompetens, yrkeserfarenhet och användning av insatser i det förebyggande arbetet mot ungdomsbrottslighet

Målet med förebyggande arbete är att förhindra brottslighet genom tidiga insatser, där socialtjänsten spelar en central roll i arbetet mot ungdomsbrottslighet. Socialarbetare måste identifiera och stödja barn med normbrytande beteende för att förebygga långvariga problem (2020a:2020c:2021). Trots befintliga åtgärder krävs ytterligare insatser enligt Socialstyrelsen (2020a:2020c:2021) för att stärka arbetet med barn och unga i riskzonen för ungdomsbrottslighet, vilket också innebär långsiktiga insatser från andra samhällsaktörer. I den första bivariata analysen av vår andra frågeställning framkommer intressanta mönster kopplade till vidareutbildning. Respondenter med vidareutbildning visar en högre frekvens av användning av förebyggande insatser, där 72 procent angav att de använder insatser och 28 procent delvis använder insatser. Ingen respondent med vidareutbildning angav att de inte använder insatser. Resultatet visar att av de respondenter utan vidareutbildning använder 41.4 procent insatser, 44.8 procent använder insatser delvis, och 6.9 procent använder inte insatser. Trots dessa skillnader var p-värdet för analysen 0.081, vilket indikerar att resultatet inte nådde statistisk signifikans.

Det teoretiska ramverket betonar att olika typer av kunskaper är relevanta för olika yrken och att socialt arbete har mindre fokus på inläring av faktakunskaper (Trevithick, 2008). Denna observation kan ge insikt i resultaten och antyda att vidareutbildning, som en form av specialiserad kunskap, kan påverka användningen av förebyggande insatser inom ungdomsbrottslighetsområdet. Dock bör det noteras att frånvaron av signifikans i resultaten indikerar att andra faktorer kan spela roll och kräver ytterligare undersökning för att förstå sambanden mer djupgående.

Mot bakgrund till det kan vi inte dra några slutsatser om detta utfall. Däremot är majoriteten av respondenterna yrkesverksamma inom socialtjänsten, där vi eventuellt kan utgå från resultatet att socionomer hos socialtjänsten använder insatser för att förebygga ungdomsbrottslighet. Då Socialstyrelsen (2020a:2020c:2021) även menar att det behövs insatser från fler samhällsaktörer än socialtjänsten så väcker det frågan om det enbart är socionomutbildningen som bör utredas för reform eller om det behövs ökad kunskap hos

andra yrkesgrupper som arbetar med förebyggande insatser mot ungdomsbrottslighet för att maximera effektiviteten och uppnå optimala resultat?

Den andra bivariata analysen visar att av de respondenterna med lång yrkeserfarenhet svarade 71,9 procent att de använder insatser och att 28,1 procent svarade delvis. Av de respondenter med kort yrkeserfarenhet svarade 31,8 procent att de använder insatser, 9,1 procent svarade att de inte använder insatser och 50 procent svarade att de delvis använder insatser. Detta är ett signifikant resultat med $p = 0.010$. Viktigt att uppmärksamma är att grupperna inte är lika stora. Gruppen av respondenter med lång erfarenhet är 10 respondenter fler jämfört med gruppen respondenter med kort erfarenhet. Däremot är det ingen i gruppen lång erfarenhet som svarat nej på frågan om de använder insatser.

Dessa resultat sammantaget kan förstås som att det inte finns något samband mellan användningen av insatser och vidareutbildning. Däremot finner vi utifrån resultaten en signifikant trend i att de med kort yrkeserfarenhet inte använder insatser i lika stor utsträckning som de respondenter med lång yrkeserfarenhet. Trancă (2016) understryker vikten av praktisk erfarenhet och kontinuerlig anpassning av färdigheter och metoder inom området ungdomsbrottslighet. Trancăs (2016) resultat indikerar att socionomer framgångsrikt kan utveckla nödvändiga färdigheter genom praktisk erfarenhet under utbildningen, vilket är avgörande för att navigera i komplexa arbetsmiljöer och öka chanserna till professionalism hos blivande yrkesverksamma. Å andra sidan pekar diskussionen kring sambandet mellan användning av insatser och yrkeserfarenhet på att teoretisk kunskap ensam inte är tillräcklig för att effektivt använda insatser. Enligt Erauts teori (2004) krävs både teoretisk och praktisk kunskap för att utföra arbete på ett effektivt sätt. Denna insikt stöds av Tham och Lynch (2014), som betonar att nyexaminerade socionomer efterfrågar ökad praktik och fältarbete för att bättre förbereda sig för yrkeslivet. Studien avslöjar att trots upplevd personlig utveckling under utbildningen känner många socionomstudenter och nyexaminerade socionomer sig oförberedda för det praktiska arbetslivet.

För att förstå de specifika faktorer som påverkar sambandet mellan användning av insatser och yrkeserfarenhet framgår det att ytterligare forskning behövs. En närmare undersökning, möjligen med en metod som tillåter fördjupning, skulle kunna ge insikter om vilka aspekter som är mest avgörande för att effektivt integrera teoretisk och praktisk kunskap i socionomutbildningen.

Sammanfattningsvis belyser dessa diskussioner behovet av ett helhetssynsätt på socionomutbildningen, där både teoretisk och praktisk kunskap integreras för att bäst förbereda studenter för det komplexa och krävande arbetet inom socialt arbete, särskilt när det gäller att förebygga ungdomsbrottslighet.

6.3 Samband mellan nivå av kompetens, yrkeserfarenhet och förberedelse för att hantera riskbeteenden

För att besvara den tredje frågeställningen som lyder *finns det ett samband mellan nivån av kompetens, yrkeserfarenhet och grad av förberedelse att hantera riskbeteenden som kan leda till ungdomsbrottslighet?* genomförde vi två bivariata korstabeller över fyra kompetensgrupper. Den första bivariata analysen visade att av den kompetensgrupp med vidareutbildning och lång yrkeserfarenhet känner sig majoriteten *bra förberedda* (35 procent) eller *mycket bra förberedda* att hantera riskbeteende (45 procent).

Av den gruppen som saknar vidareutbildning och har kort yrkeserfarenhet har 0 procent svarat att de känner sig *mycket bra förberedda* att hantera riskbeteende. Av samma kompetensgrupp känner sig nästan hälften (47,1 procent) *dåligt förberedda* och 11,8 procent svarade att de känner sig *mycket dåligt förberedda* vilket gör att detta är den enda kompetensgrupp som fyllt i mycket dåligt förberedd. Av kompetensgruppen som saknar vidareutbildning och har lång yrkeserfarenhet har hälften svarat att de känner sig *bra förberedda* och 41,7 procent *dåligt förberedda*. Respondenterna med vidareutbildning och kort yrkeserfarenhet uppger en majoritet (60 procent) att de känner sig bra förberedda. Däremot utgörs denna kompetensgrupp endast av fem respondenter, vilket är ungefär en fjärdedel av hur många respondenter det finns i resterande kompetensgrupper, vilket behöver tas i beaktning i tolkningen av resultatet. Resultatet visar ett p-värde på 0,028 vilket visar ett signifikant samband.

De två grupperna som är varandras motsatser, det vill säga gruppen med vidareutbildning och lång erfarenhet (n = 20 respondenter) kontra gruppen med ingen vidareutbildning och kort erfarenhet (n = 17 respondenter), består av ungefär lika många respondenter i varje grupp. Majoriteten av den förstnämnda gruppen känner sig mycket bra förberedda och majoriteten i sistnämnda grupp känner sig dåligt förberedda. Detta resultat är av intresse eftersom det besvarar att det finns en trend av samband att ju mer erfarenhet och utbildning desto mer väl

förberedd känner sig respondenterna i urvalet. Samtidigt visar resultatet också att ju mindre erfarenhet och utbildning desto mindre förberedd känner sig respondenterna.

Det vore av intresse att analysera skillnaderna mellan den gruppen med vidareutbildning och kort erfarenhet ($n = 5$) och gruppen med ingen vidareutbildning och lång erfarenhet ($n = 12$) för att synliggöra betydelsen av utbildning kontra erfarenhet. Tyvärr är vårt urval av respondenter för få i antal i gruppen med vidareutbildning och kort erfarenhet för att kunna göra rättvisa analyser mellan grupperna. Detta i sig kan tyda på att det är få socionomer idag som efter kort erfarenhet får vidareutbildning inom förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet. Vid vidare betraktelse av resultatet framkommer en mycket svag trend på att de med vidareutbildning och kort erfarenhet känner sig bra förberedda medan de med inte vidareutbildning och lång erfarenhet känner sig hälften bra förberedda och nästan hälften dåligt förberedda. Detta ska dock tolkas med försiktighet eftersom grupperna är ojämnt fördelade.

Diskussionen kring respondenternas upplevelse av förberedelse inom området riskbeteende ger en inblick i komplexiteten av faktorer som påverkar socionomers uppfattning om deras beredskap. Den observerade kopplingen mellan utbildning och erfarenhet är signifikant och stöds av tidigare forskning, såsom Tham och Lynch (2014), som understryker vikten av praktisk erfarenhet för att känna sig väl förberedd inom socialt arbete.

Trevithicks teoretiska ramverk (2008) är relevant i sammanhanget och betonar den mångfacetterade karaktären av kunskap inom socialt arbete. Diskussionen visar att kunskap inom detta område inte enbart kan begränsas till teoretisk kunskap utan måste inkludera faktakunskap och praktisk/personlig kunskap. Erauts teoretiska ramverk (2004) stödjer och kompletterar detta perspektiv genom att framhålla vikten av att kombinera både kodifierad akademisk kunskap och icke-kodifierad kulturell kunskap för att navigera effektivt genom komplexa arbetsmiljöer.

Erauts teoretiska ramverk betonar också risken för att teoretisk kunskap kan förlora sin vetenskapliga grund när den tillämpas i praktiken. Detta är relevant för diskussionen, särskilt när respondenternas erfarenheter av förberedelse tas i betraktande. Det understryker vikten av kontinuerlig inläring och reflektion i arbetslivet för att undvika att förlita sig på rutinmässiga tillvägagångssätt utan en djupare förståelse av den underliggande teorin.

Den svaga trenden där respondenter med vidareutbildning och kort erfarenhet känner sig bättre förberedda än de utan vidareutbildning och med lång erfarenhet är intressant och pekar på komplexiteten i sambanden. Det kan antyda att nyare kunskap från vidareutbildningen spelar en roll, men som påpekat behöver detta tolkas med försiktighet på grund av det begränsade antalet respondenter i dessa grupper.

Sammanfattningsvis belyser diskussionen vikten av att integrera teoretisk kunskap och praktisk erfarenhet för att främja beredskap och kompetens inom socialt arbete. Det uppmanar också till en kulturell förändring som erkänner värdet av denna integrering både under utbildning och i arbetslivet.

7. Slutsats

Studiens syfte var att undersöka och kartlägga yrkesverksamma socionomers kompetens och utbildningsbehov till att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Vi har med enkätundersökning visat att nästan hälften av de yrkesverksamma socionomerna i studien anser att grundutbildningen inte är viktig för att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet. Vidare visar resultaten att vidareutbildning anses betydelsefull för det preventiva arbetet mot ungdomsbrottslighet samt att det finns en uppfattning bland respondenterna att socionomer har behov mer utbildning efter grundutbildningen inom ämnet förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet.

Vidare påvisar studiens resultat på att det finns ett samband mellan socionomers kompetens och deras användning av insatser genom att indikera en trend i att yrkeserfarenhet korrelerar med användningen av insatser på så sätt att de med längre yrkeserfarenhet använder insatser i högre grad. Dock finner vi i denna studie inget signifikant samband mellan vidareutbildning och användning av insatser. Därtill fann vi indikation på samband mellan kompetens och graden av förberedelse att hantera riskbeteenden där mängden utbildning och yrkeserfarenhet korrelerar med graden av förberedelse att hantera riskbeteenden, på så sätt att de respondenter med högre utbildningsnivå och mer yrkeserfarenhet angav högre grad av förberedelse att hantera riskbeteenden. Detta forskningsfynd kan argumenteras för att ge stöd till det presenterade teoretiska ramverket om att både teoretisk och praktisk kunskap behövs för ett gott professionellt arbete samt är i linje med tidigare forskning på området.

Vår undersökning bidrar till studiens identifierade kunskapslucka genom att undersöka socionomers syn på deras kompetens och utbildning. Det är dock viktigt att notera att resultaten är specifika för den undersökta populationen och kan och bör inte generaliseras till en bredare yrkesgrupp. Trots studien finner vissa mönster betonas studiens begränsningar och behovet av vidare forskning med större och mer representativa urval.

Mot det faktum att denna studie har haft en *kartläggande* utgångspunkt i att undersöka kompetensen hos yrkesverksamma socionomer i relation till att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet hade det varit intressant att studera vidare inom ämnet. Detta genom att exempelvis undersöka utbildningsnivån hos socionomer som är yrkesverksamma i andra

områden än socialtjänsten, såsom inom skolan eller vården. Detta är av intresse eftersom det finns socionomer som spelar en viktig roll i det preventiva arbetet mot ungdomsbrottslighet men som arbetar under andra yrkesroller än socialsekreterare på socialtjänsten. Vidare vore det intressant att studera vilka ämnen som socionomer anser att de behöver mer kompetens inom, under grundutbildningen samt vad socionomer med vidareutbildning anser har varit relevanta ämnen i just vidareutbildningen som också kan vara relevant att inkludera i grundutbildningen.

8. Referenser

Aftonbladet (2020) *Allt yngre dras in i gängkriminalitet.*

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/aP294d/allt-yngre-dras-in-i-gangkriminalitet> [Hämtat: 2023-12-06].

Barmark, Mimmi & Djurfeldt, Göran (2020) *Statistiska verktygslåda 0 - att förstå och förändra världen med siffror.* Andra uppl. Lund: Studentlitteratur.

Brottsförebyggande rådet (2023) *Barn och unga i kriminella nätverk.*

https://bra.se/download/18.5b53d7018b6ae31d242030/1699611815935/2023_13-Barn-och-unga-i-kriminella-natverk.pdf [Hämtat: 2023-12-06].

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder.* Malmö: Liber.

Eldén, Sara (2020) *Forskningsetik: Vägval i samhällsvetenskapliga studier.* Lund: Studentlitteratur.

Ellström, Per-Erik (1999) *Kompetens, utbildning och lärande i arbetslivet.* Stockholm: Norstedts Juridik AB.

Eraut, Michael (2004). Transfer of Knowledge between Education and Workplace Settings. I: Alison Fuller, Anne Munro & Helen Rainbird (red.) *Workplace Learning in Context.* London: Routledge.

Estrada, Felipe, Janne Flyghed & Anders Nilsson (2022). *Den svenska ungdomsbrottsligheten.* Lund: Studentlitteratur.

Granstrand, Cecilia (2023) *Expert: "Socionomer inte rustade för att hantera grovt kriminella"*. <https://www.dagenssamhalle.se/samhalle-och-valfard/socialtjanst/expert-socionomer-inte-rustade-for-att-hantera-grovt-kriminella/> [Hämtat: 2023-12-06].

Johansson, Tommy (2023) *Utbildning satt under lupp – håller socionomprogrammet måttet?* <https://socionomen.se/socialarbete/tema/utbildning-satt-under-lupp-haller->

[socionomprogrammet-mattet/?q=socialarbete/tema/utbildning-satt-under-lupp-haller-socionomprogrammet-mattet/](https://www.socionomprogrammet-mattet.se/?q=socialarbete/tema/utbildning-satt-under-lupp-haller-socionomprogrammet-mattet/) [Hämtat: 2023-12-06].

Lunds universitet (2023) *Utbildningsplan*. <https://lubas-uplan.lu.se/utbildningsplaner/pdf/id/dd2699f5-c8f0-42ff-b647-21696defee99?lang=swe> [Hämtat: 2023-12-07].

Regeringen (2022) *Regeringsförklaringen den 18 oktober 2022*. <https://www.regeringen.se/tal/2022/10/regeringsforklaringen-den-18-oktober-2022/> [Hämtat: 2023-12-06].

Regeringen (2023) *Översyn av socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet*. chrome-extension://efaidnbmninnibpcajpcgicfindmkaj/<https://www.regeringen.se/contentassets/654c0a90aa9f46d7a274dd0df3eda77d/oversyn-av-socionomexamen-for-att-motverka-ungdomskriminalitet-dir.-2023121.pdf> [Hämtat: 2023-12-06].

Salonen, Tapio & Panican, Alexandru (2022) Kompetensprofilen hos undervisande personal på socionomutbildningar: En strategisk fråga för socionomfältet. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 29(2): 209-233.

SFS 2001:453 Socialtjänstlagen

SFS 2016:145 Lagen om erkännande om yrkeskvalifikationer

Socialstyrelsen. (2020a). *Tidiga insatser hindrar barn att begå brott*. Stockholm: Socialstyrelsen. [Hämtat: 2023-11-17].

Socialstyrelsen. (2020b). *Barn och unga som begår brott. Handbok för socialtjänsten*. Stockholm: Socialstyrelsen. [Hämtat: 2023-11-17].

Socialstyrelsen. (2020c). *Bedöma risk och behov för barn och unga som begår brott eller har annat normbrytande beteende*. Stockholm: Socialstyrelsen. [Hämtat: 2023-11-17].

Socialstyrelsen. (2021). *Detta behövs för att förebygga brott*. Stockholm: Socialstyrelsen.

[Hämtat: 2023-11-17].

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (2020) *Insatser i öppenvård för att förebygga ungdomars återfall i brott*.

<https://www.sbu.se/contentassets/51021d0c8cfc4d65b164e6435cb36b46/sta-20200513-lina.pptx> [Hämtat: 2023-11-17].

Tham, Pia (2007) Ny i yrket - men redan gammal i gården? Arbetsvillkor för nya och mer yrkeserfarna socialsekreterare i den sociala barnvården. *Socionomens Forskningssupplement*, 22 (6): 62 - 77.

Tham, Pia & Lynch, Deborah (2014) Prepared for Practice? Graduating Social Work Students' Reflections on Their Education, Competence and Skills. *Social Work Education*, 33 (6): 704 - 717.

Tham, Henrik (2022) Tidiga ingripanden och individinsatser som kriminalpolitisk strategi. I: Felipe Estrada, Janne Flyghed & Anders Nilsson (red.). *Den svenska ungdomsbrottsligheten*. Lund: Studentlitteratur.

Thrane, Christer (2023) *Kvantitativ metod: en praktisk introduktion*. Lund: Studentlitteratur

Trancă, Loredana Marcela (2016) Competences of Students in Social Work from the Perspective of Practical Work Supervisors in the Field of Delinquency. In *Proceedings of the International Conference of Multidisciplinary Perspectives in the Quasi-Coercive Treatment of Offenders*, Timișoara, Romania, 31 March–1 April 2016; 248 – 253.

Trevithick, Pamela (2008) Revisiting the Knowledge Base of Social Work: A Framework for Practice. *The British Journal of Social Work*, 38 (6): 1212–1237

Wellergård, Ebba (2023) *Socionomutbildningen utreds – kritiserar för detaljstyrning*.

<https://www.lundagard.se/2023/09/04/socionomutbildningen-utreds-kritiserar-for-detaljstyrning/> [Hämtat: 2023-12-08].

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1: Informationsbrev

Hej!

Vi är två socionomstudenter, Clara Karlberg & Kajsa Vermandis, som skriver kandidatuppsats vid Lunds universitet. Vi genomför en enkätstudie om socionomers utbildning och deras kunskap samt förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet.

Vi vänder oss till dig som har en socionomexamen och som i ditt arbete stöter på ungdomsbrottslighet. Ditt deltagande i denna enkät är av stor betydelse för att bättre förstå och förbättra insatserna för att förebygga och hantera ungdomsbrottslighet.

Denna enkät syftar till att samla in synpunkter och erfarenheter från examinerade socionomer.

Din medverkan är frivillig och all information som samlas in är anonym. De uppgifter som insamlas kommer endast användas till forskningsändamål. Enkäten tar ungefär 10 minuter att fylla i. Genom att skicka in din ifyllda enkät ger du samtycke till att delta i studien.

Din input är av största vikt och kommer att bidra till en djupare förståelse för socionomers roll, deras utbildning och insatser för att förebygga och hantera ungdomsbrottslighet.

Resultatet av studien kommer att redovisas i en kandidatuppsats vid Socialhögskolan, Lunds universitet.

Tack för att du deltar och tar dig tid att fylla i enkäten!

9.2 Bilaga 2: Enkätundersökning

1. Ålder

- 20-29 år
- 30-39 år
- 40-49 år
- 50-59 år
- 60 < år

2. Kön

- Kvinna
- Man
- Annan könstillhörighet

3. I vilket län arbetar du i?

- Skåne län
- Hallands län
- Stockholms län
- Uppsala län
- Södermanlands län
- Östergötlands län
- Jönköpings län
- Kronobergs län
- Kalmar län
- Gotlands län
- Blekinge län
- Västra Götalands län
- Värmlands län
- Örebro län
- Västmanlands län
- Dalarnas län

- Gävleborgs län
- Västernorrlands län
- Jämtlands län
- Västerbottens län
- Norrbottens län

4. Vilket år tog du examen från socionomprogrammet? (Ange årtal)

5. Inom vilket område är din nuvarande tjänst?

- Socialtjänst
- Skola
- Vård (exempelvis barn- och ungdomspsykiatri, vårdcentral)
- Kriminalvården
- Annat

6. Hur många år har du varit yrkesverksam som socionom? (Ange antal år)

7. I vilken grad upplever du att förekomsten av ungdomsbrottsligheten har förändrats de senaste 3 åren?

- I hög grad
- I någon grad
- I mindre grad
- Inte alls
- Vet ej

8. Hur allvarligt anser du ungdomsbrottsligheten är i den kommun som du arbetar i?

- Mycket allvarlig
- Delvis allvarlig
- Varken allvarlig eller inte allvarlig
- Mindre allvarlig
- Inte allvarlig
- Vet ej

9. Vilka typer av ungdomsbrott har du observerat i ditt jobb? (Ange gärna fler svarsalternativ)

- Stöld
- Hot
- Misshandel
- Mord
- Sexualbrott
- Narkotikabrott
- Vapenbrott
- Smuggling
- Skadegörelse
- Bedrägeri
- Inget av ovanstående

10. Hur ofta har du det senaste året kommit i kontakt med barn och unga som är involverade i ungdomsbrottslighet?

- Dagligen
- Några gånger i veckan
- En gång i veckan
- Några gånger i månaden
- En gång i månaden
- Mindre än en gång i månaden
- Aldrig

11. Använder du insatser för att förebygga ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Nej
- Delvis
- Vet ej

12. Vilka av följande insatser använder du för att förebygga ungdomsbrottslighet? (Kan välja flera svarsalternativ)

- Samtal (t.ex. stödsamtal, vägledande samtal, motiverande samtal, medling)
- Behandling (t.ex. REPULSE, Aggression replacement training, kriminalitet som livsstil, familjebehandling)
- Terapi (t.ex. kognitiv beteendeterapi, psykodynamisk terapi, acceptance and commiment terapi, dialektisk beteendeterapi)
- Samverkan (t.ex. SIP, tjänstemannamöte, orosanmälan, överlämning av information)
- Inget av ovanstående

13. Upplever du att insatsen samtal är effektiv för att förebygga ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Delvis
- Nej
- Vet ej

14. Om du svarade delvis eller nej på fråga 13, fyll i orsakerna till varför du tycker insatsen är ineffektiv. (Kan välja flera alternativ)

- Otillräckliga resurser
- Brister i samverkan med andra aktörer
- Insatsen förebygger inte ungdomsbrottslighet
- Lång väntetid för insatsen
- Bristande motivation hos klienten
- Inget av ovanstående

15. Upplever du att insatsen behandling är effektiv för att förebygga ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Delvis
- Nej
- Vet ej

16. Om du svarade delvis eller nej på fråga 15, fyll i orsakerna till varför du tycker insatsen är ineffektiv. (Kan välja flera alternativ)

- Otillräckliga resurser
- Brister i samverkan med andra aktörer
- Insatsen förebygger inte ungdomsbrottslighet
- Lång väntetid för insatsen
- Bristande motivation hos klienten
- Inget av ovanstående

17. Upplever du att insatsen terapi är effektiv för att förebygga ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Delvis
- Nej
- Vet ej

18. Om du svarade delvis eller nej på fråga 17, fyll i orsakerna till varför du tycker insatsen är ineffektiv. (Kan välja flera alternativ)

- Otillräckliga resurser
- Brister i samverkan med andra aktörer
- Insatsen förebygger inte ungdomsbrottslighet
- Lång väntetid för insatsen
- Bristande motivation hos klienten
- Inget av ovanstående

19. Upplever du att insatsen samverkan är effektiv för att förebygga ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Delvis
- Nej
- Vet ej

20. Om du svarade delvis eller nej på fråga 19, fyll i orsakerna till varför du tycker insatsen är ineffektiv. (Kan välja flera alternativ)

- Otillräckliga resurser
- Brister i samverkan andra aktörer
- Insatsen förebygger inte ungdomsbrottslighet
- Lång väntetid för insatsen
- Bristande motivation hos klienten
- Inget av ovanstående

21. I vilken grad upplever du att samarbetet med andra myndigheter för att förebygga ungdomsbrottslighet fungerar på ett givande sätt?

- I hög grad
- I någon grad
- I mindre grad
- Inte alls
- Vet ej

22. Finns det specifika områden inom förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet där du anser att du behöver ytterligare utbildning eller kompetens? (Kan välja flera alternativ)

- Juridik
- Kriminologi
- Rättsliga processer
- Strafflagstiftning
- Sekretesslagstiftning
- Sociallagstiftning
- Inget av ovanstående

23. I vilken grad känner du dig förberedd för att hantera riskbeteenden hos ungdomar som kan leda till ungdomsbrottslighet?

- Mycket bra förberedd
- Bra förberedd
- Dåligt förberedd
- Mycket dåligt förberedd

- Vet ej

24. I vilken grad upplever du att grundutbildningen på socionomprogrammet har varit viktig för din förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet?

- Mycket viktig
- Delvis viktig
- Varken viktig eller oviktig
- Mindre viktig
- Inte alls viktig
- Vet ej

25. Har du deltagit någon/några vidareutbildningar som är relaterade till förebyggande arbete mot ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Nej
- Vet ej

26. Om du svarade ja på fråga 25, hur viktig skulle du säga att din vidareutbildning har varit för din förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet?

- Mycket viktig
- Delvis viktig
- Varken viktig eller oviktig
- Mindre viktig
- Inte alls viktig
- Vet ej

27. Vilken eller vilka typer av utbildningar skulle vara mest gynnsamma för att förbättra din förmåga att arbeta förebyggande mot ungdomsbrottslighet? (Kan välja flera alternativ)

- Obligatorisk kurs om ungdomsbrottslighet i grundutbildningen på socionomprogrammet

- Valbar kurs inom ungdomsbrottslighet under grundutbildningen på socionomprogrammet
- Valbar kurs inom ungdomsbrottslighet efter grundutbildningen på socionomprogrammet
- Fortbildning inom ungdomsbrottslighet via arbetsgivare
- Inget av ovanstående
- Vet ej

28. Anser du att det finns behov för socionomer att utbilda sig inom förebyggandet av ungdomsbrottslighet?

- Ja
- Nej
- Vet ej